

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA
TUZLANSKOG KANTONA
TUZLA**

**Godišnji izvještaj o radu Tima za reviziju
sa glavnim nalazima i preporukama
za 2013.godinu**

Tuzla, februar 2014. godine

SADRŽAJ

	RIJEČ GLAVNOG REVIZORA	
1	UVOD	2
2	CILJEVI I DJELOKRUG INTERNE REVIZIJE I ODGOVORNOST	3
	Ciljevi interne revizije	3
	Djelokrug rada interne revizije	4
	Odgovornost rukovodstva	4
	Odgovornost interne revizije	5
3	REALIZACIJA DATIH PREPORUKA	5
4	KLJUČNI NALAZI I PREPORUKE I UKUPNA OCJENA SISTEMA INTERNIH KONTROLA	6
5	ULOGA INTERNE REVIZIJE NA PREVENCIJI KORUPCIJE	7
6	REZIME POJEDINAČNIH IZVJEŠTAJA O OBAVLJENIM INTERNIM REVIZIJAMA	8
6.1	Revizija poslovnog procesa Rashodi i izdaci zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja – Finansijska pomoć za liječenje u inostranstvu, Nacrt Izvještaja broj: 04-37-105-21/13	8
6.2	Revizija poslovnog procesa Javne nabavke, Nacrt Izvještaja broj: 04-37-105-28/13	11
6.3	Revizija poslovnog procesa – Prihodi po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje koje za nezaposlene osobe plaća Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona, prihodi po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje koje za penzionere uplaćuje Federalni Zavod PIO/MIO, te doprinosi za osiguranike za koje je obveznik nadležni organ Kantona, Nacrt Izvještaja broj: 04-37-105-34/13	13
6.4	Revizija poslovnog procesa Rashodi i izdaci zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja – Izdaci po osnovu ostvarivanja prava osiguranih lica na ortopedska i druga medicinska pomagala, Nacrt Izvještaja broj: 04-37-105-24/13	16
6.5	Revizija poslovnog procesa Rashodi i izdaci Stručne službe – Upotreba službenih vozila i troškovi goriva, Nacrt Izvještaja broj: 04-37-105-35/13	18
6.6	Revizija poslovnog procesa Rashodi i izdaci zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja – Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada – Stručna tijela i komisije, Nacrt Izvještaja broj: 04-37-56-2/14	19
6.7	Revizija poslovnog procesa Tekući transferi i drugi tekući rashodi – Naknade plaća zbog privremene spriječenosti za rad na teret zdravstvenog osiguranja, revizija u toku	20
6.8	Revizija učinka – Upravljanje primarnom zdravstvenom zaštitom u Tuzlanskom kantonu, revizija u toku	20
6.9	Revizije po nalogu direktora	20
7	PREGLED OSTALIH AKTIVNOSTI TIMA ZA REVIZIJU U 2013.GODINI	21
8	KONTINUIRANA EDUKACIJA ČLANOVA TIMA ZA REVIZIJU	24
9	PREGLED OSTVARENIH REVIZORSKIH DANA NA BAZI SATI RADA TIMA ZA REVIZIJU U 2013.GODINI	25
10	ZAKLJUČCI I MJERE ZA POBOLJŠANJE RADA INTERNE REVIZIJE	25
11	PREGLED IZVRŠENJA FINANSIJSKOG PLANA ZA 2013.GODINU	26
12	REALIZACIJA DATIH PREPORUKA INTERNE REVIZIJE PO REVIDIRANIM SEGMENTIMA POSLOVNIH PROCESA U 2013.GODINI	30

RIJEČ GLAVNOG REVIZORA

Tim za reviziju Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona je u 2014.godini, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine, izradio Godišnji izvještaj o radu Tima za reviziju sa glavnim nalazima i preporukama za 2013.godinu, zaokruživši tako još jedan reviziono ciklus koji započinje planiranjem aktivnosti interne revizije, obavljanjem internih revizija u skladu sa utvrđenim planom, a završava izradom ovog izvještaja.

Izvještaj je prvenstveno namijenjen nadležnim organima rukovođenja i upravljanja Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, ali i drugim potencijalnim korisnicima koji na jednom, lako dostupnom mjestu, mogu naći pregled rezultata interne revizije koju provodi Tim za reviziju Zavoda.

Izvještaj predstavlja rezultat rada visokoobrazovanih i iskusnih profesionalaca – revizora ali i napora Tima za reviziju na unapređenju odgovornosti u alokaciji i transparentnosti utroška javnih sredstava. Tim za reviziju je u tim nastojanjima imao bitnu podršku direktora Zavoda, kao i ostalih rukovodilaca Odjeljenja, kroz prihvatanje zaključaka i preporuka po prethodnim izvještajima Tima za reviziju i njihovu implementaciju, kakvu očekujemo i u budućem periodu.

U trajnom nastojanju da unaprijedi kvalitet revizionog rada i svojih izvještaja, Tim za reviziju vodi se okvirom koje je određen Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u F BiH, Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine, Priručnikom za internu reviziju nastalog u saradnji Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora BiH i Projekta PIFC "Strategija za sprovođenje javne interne finansijske kontrole u institucijama Bosne i Hercegovine", Međunarodnim standardima za profesionalnu praksu interne revizije i Kodeksom profesionalne etike za internu reviziju izdatih od Instituta internih revizora (IIA) i usvojenih od Koordinacionog odbora centralnih harmonizacijskih jedinica u Bosni i Hercegovini.

Praćenjem i objavljivanjem dijelova ovoga okvira Tim za reviziju nastoji osigurati da interne revizije koje provodi i izvještaji koje objavljuje budu usaglašeni s najnovijim dostignućima i standardima revizije javnoga sektora.

Kroz objavljivanje pojedinačnih, a potom i godišnjeg izvještaja o izvršenoj internoj reviziji, ali i drugih dokumenata koji su nastali kao rezultat rada njegovih članova, nastojimo, što je više moguće, približiti rezultate revizije širokom spektru korisnika, od nadležnog ministarstva, Upravnog odbora, preko revidiranih organizacionih jedinica i rukovodilaca Zavoda, učesnika u zdravstvenom sistemu od davaoca usluga do krajnjih korisnika – osiguranih lica, medija, javnosti, nevladinih i ostalih organizacija, koje skupa s Timom za reviziju čine sistem kojim se osigurava transparentnost, svrhovitost i odgovornost u trošenju javnog novca.

Uloga Tima za reviziju nije da pokreće pitanje odgovornosti, već da organima rukovođenja i upravljanja Zavoda predoči glavne nalaze i preporuke, sagleda cjelokupan sistem planiranja, provođenja i izvršenja Finansijskog plana Zavoda, kao i značajne procese i procedure koji su u neposrednoj vezi sa trošenjem javnih sredstava.

Organi rukovođenja i upravljanja Zavoda kao i ostali nadležni organi i institucije imaju i zadržavaju mandat za pokretanje javne, moralne i druge odgovornosti.

Godišnji izvještaj o radu Tima za reviziju sa glavnim nalazima i preporukama za 2013.godinu, vjerujemo, dat će značajne informacije o aktivnostima zaposlenika interne revizije Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona.

Delić Selma, glavni revizor

1. UVOD

Interna revizija je nezavisno, objektivno uvjeravanje i konsultantska aktivnost kreirana sa ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje organizacije. Ona pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve osiguravajući sistematičan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja¹.

Zakonom o budžetima u F BiH² i Uredbom o računovodstvu budžeta-proračuna F BiH³ propisano je uspostavljanje sistema internih kontrola i interne revizije.

Zakonom o trezoru u FBiH⁴ utvrđeno je da se pod pojmom interne revizija podrazumijeva revizija koju obavlja odjel ili jedinica unutar trezora ili ministarstva finansija čijoj jedinici za reviziju je povjereno obavljanje procjene sistema i procedura ministarstva ili organizacije s ciljem minimiziranja vjerovatnoće nastanka greški, prevare i neefikasne prakse.

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u F BiH⁵ uređuje se nadležnost, principi, uspostavljanje, procedure i aktivnosti interne revizije, izvještavanje i druga pitanja vezana za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Članom 1. stav 2. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u F BiH utvrđeno je da se odredbe ovog zakona odnose na korisnike javnih sredstava budžeta F BiH, kantona, gradova, općina i vanbudžetskih fondova.

Kao organizaciona jedinica u okviru Stručne službe Zavoda nalazi se i Tim za reviziju, čiji zadatak je provođenje aktivnosti interne revizije kroz sljedeće procese:

- a. Strateško (trogodišnje) i godišnje planiranje revizije,
- b. Testiranje, ispitivanje i ocjena podataka i informacija,
- c. Izvještavanje o rezultatima i davanje preporuka u cilju poboljšanja poslovanja i
- d. Praćenje realizacije datih preporuka.

Obaveze, odgovornosti, organizacija i sistematizacija poslova u Timu za reviziju utvrđena je Pravilnikom o sistematizaciji poslova i radnih zadataka Stručne službe na koji je Vlada Tuzlanskog kantona dala saglasnost Odlukom broj: 02/1-34-2180/06 od 18.09.2006.godine.

Provođenjem revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine, Tim za reviziju Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Tim za reviziju) osigurava ocjenu sistema internih kontrola kroz formulisanje nalaza, stručnog revizorskog mišljenja i preporuka, čime doprinosi pouzdanom izvještavanju o korištenju budžetskih sredstava, transparentnom i racionalnom upravljanju prihodima, troškovima i imovinom Zavoda.

Ovaj izvještaj sadrži glavne nalaze i preporuke iz obavljenih internih revizija za budžetsku 2012. godinu. Namjera izvještaja je prvenstveno da informiše organe rukovođenja i upravljanja Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona o glavnim nalazima, zaključcima i preporukama Tima za reviziju.

Detaljni izvještaji o izvršenoj internoj reviziji po segmentima, na osnovu kojih je sačinjen ovaj izvještaj su bili upućeni rukovodiocima Zavoda na uvid i očitovanje, a sa skoro svim licima uključenim u revizione procese smo obavili i usmenu raspravu u vezi sa svim nejasnim pitanjima.

Sve osnovane primjedbe rukovodilaca Zavoda su prihvaćene i uključene u konačan izvještaj.

Značajniji nalazi do kojih je došao Tim za reviziju su, putem posebnog obrasca, proslijeđeni i Centralnoj harmonizacijskoj jedinici (skraćeno: CHJ). U skladu sa članom 7. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru, CHJ sačinjava konsolidovani izvještaj interne revizije na osnovu godišnjih izvještaja jedinica za internu reviziju, koji se prosljeđuje Ministru finansija i Vladi Federacije Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje.

¹ Definicija pojma Interne revizije preuzeta iz Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine;

² "Službene novine F BiH" broj: 19/06, 76/08, 5/09, 32/09, 51/09, 9/10, 36/10, 45/10, 25/12 i 102/13;

³ "Službene novine F BiH" broj: 10/07;

⁴ "Službene novine F BiH" broj: 19/03 i 79/07;

⁵ "Službene novine F BiH" broj: 47/08;

Godišnji izvještaj Tima za reviziju, na zahtjev, može biti prosljeđen i organima zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti i Uredu za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Nakon prvog poglavlja, kojim se daje kratak uvod, u drugom poglavlju izvještaja obrazlažu se cilj i djelokrug revizije i odgovornost rukovodioca Zavoda i internih revizora.

U trećem poglavlju dat je presjek realizacije datih preporuka interne revizije do datuma podnošenja ovog izvještaja.

U četvrtom poglavlju navedeni su ključni nalazi i preporuke interne revizije kao i ukupna ocjena sistema internih kontrola.

U petom poglavlju navedena je uloga interne revizije u prevenciji korupcije.

U šestom poglavlju izneseni su rezimeji pojedinačnih izvještaja o obavljenim internim revizijama.

U sedmom poglavlju prezentirani su podaci o ostalim aktivnostima Tima za reviziju u 2013.godini.

U osmom poglavlju dat je pregled realizacije kontinuirane edukacije zaposlenika Tima za reviziju.

Deveto poglavlje rezervirano je za zaključke Glavnog revizora o radu Tima za reviziju u toku 2013.godine, kao i prijedlog mjera za poboljšanje učinkovitosti rada Tima za reviziju u narednom periodu.

U desetom i jedanaestom poglavlju dati su tabelarni pregledi izvršenja Finansijskog plana Zavoda za 2013.godinu i pregled revizorskih dana na bazi ostvarenih sati rada Tima za reviziju u 2013.godini.

U dvanaestom poglavlju dat je osvrt na realizaciju datih preporuka interne revizije po revidiranim segmentima poslovnih procesa u 2013.godini.

2. CILJEVI I DJELOKRUG INTERNE REVIZIJE I ODGOVORNOST

Ciljevi interne revizije

Tim za reviziju je definisao svoje strateške ciljeve temeljem postavljene vizije i misije. Glavni ciljevi Tima za reviziju su:

- Redovnim izvještavanjem osigurati potpune informacije o sistemu internih kontrola, koje će pomoći u donošenju upravljačkih i operativnih odluka.
- Povećati odgovornost u trošenju sredstva Zavoda i upravljanju imovinom analizom ključnih procesa u upravljanju resursima i praćenjem realizacije operativnih programa sa stajališta ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti (revizija učinka).
- Povećati kvalitetu i pouzdanost finansijskih procesa putem preporuka organima i licima koji utiču na upravljanje sredstvima Zavoda.
- Promovirati usklađenost poslovanja s propisima, politikama i procedurama.

Da bi postigli ostvarenje navedenih ciljeva revizori Tima za reviziju moraju ostvariti zadaće koje se mogu podijeliti na:

1. Organizacijske zadaće:

- Promoviranje adekvatnih sistema internih kontrola
- Povećanje djelotvornosti i efikasnosti na operativnom nivou
- Praćenje usklađenosti upravljačkog kontrolnog mehanizma sa pravilima, standardima i načelima dobrog finansijskog upravljanja
- Ekonomično i efikasno upravljanje resursima Zavoda
- Povećanje svijesti na svim nivoima (upravljačkim i operativnim) o obavezama i odgovornostima u radu
- Uspostava i razvijanje efikasnog sistema izvještavanja rukovodstva i sistema komunikacije na svim nivoima
- Održavanje periodičnih prezentacija o preporukama kao podsticaj zaposlenicima da u svom radu primjene najbolje prakse

2. Funkcionalne zadaće:

- Proširivanje znanja, vještina i sposobnosti zaposlenika u Timu za reviziju
- Praćenje tekućih problema i trendova koji mogu uticati na rad Stručne službe Zavoda
- Povećanje revizijske učinkovitosti i djelotvornosti
- Stalno procjenjivanje rizika po principu ekonomičnosti i vjerovatnoće
- Kroz obavljanje revizija organe Zavoda informisati o „dobraj praksi“ (domaćoj i međunarodnoj)
- Obavljanje revizija u skladu s Kodeksom etike internih revizora i međunarodnim standardima
- Obavljanje revizija kojima se razvija upravljačka odgovornost svih ovlaštenih lica uključenih u poslovne procese Zavoda
- Pomoć rukovodstvu pri uspostavi alata za donošenje strategija koji se zasniva na upravljanju rizicima koji mogu pomoći u ekonomičnom i efikasnom postizanju ciljeva
- Izvještavanje direktora o revizijskim nalazima i preporukama te o prihvaćanju i provođenju revizorskih preporuka kojima je cilj podizanje kvalitete usluge i unapređenje sistema unutrašnjih kontrola.

Djelokrug rada interne revizije

Opći djelokrug rada i nadležnost Tima za reviziju utvrđen je Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine, Strategijom za provedbu javne unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru u Federaciji BiH, Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika⁶, Pravilnikom o internoj reviziji Zavoda, Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine, Kodeksom profesionalne etike za internu reviziju i Poveljom interne revizije Zavoda.

Bliži djelokrug rada Tima za reviziju utvrđuje se Strateškim planom (za razdoblje od tri godine), Godišnjim planom (koji se priprema za tekuću godinu) i planom pojedinačnih revizija.

Tim za reviziju u skladu sa članom 7. Pravilnika i Programom rada vrši stalni i cjelokupni nadzor nad vršenjem poslova iz djelokruga Zavoda i pri tom vrši:

- *Pregled računovodstvenog sistema i sistema internih kontrola.* Uspostavljanje adekvatnog računovodstvenog sistema i sistema internih kontrola je odgovornost rukovodilaca koja zahtijeva odgovarajuću kontinuiranu brigu i pažnju. Interna revizija predstavlja specifičnu odgovornost rukovodilaca koja se odnosi na pregledanje sistema, monitoring aktivnosti i davanje preporuka za unapređenje i poboljšanje rada.
- *Provjeravanje finansijskih i poslovnih informacija.* Ovo može uključiti pregled metoda koje su korištene za identifikaciju, vrednovanje, klasifikaciju i izvještavanje takvih informacija i specifično ispitivanje pojedinih stavki uključujući detaljno testiranje transakcija, salda i procedura.
- *Pregled ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti uključujući nefinansijsku kontrolu.*
- *Pregled usklađenosti aktivnosti sa zakonima, regulativom i drugim eksternim zahtjevima kao i sa politikom i direktivama organa rukovođenja i upravljanja i ostalim internim zahtjevima.*

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

⁶ "Službene novine F BiH" broj: 8/07 i 32/07;

Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Zavoda sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost interne revizije

Odgovornost interne revizije je da na osnovu izvještaja o obavljenoj internoj reviziji sačinjenih u skladu sa važećim standardima interne revizije, izrazi uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, kao i da da opću ocjenu sistema upravljanja i interne kontrole.

Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima.

Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima i izražavanja mišljenja o efektivnosti uspostavljenih internih kontrola.

3. REALIZACIJA DATIH PREPORUKA

Praćenje realizacije datih preporuka je kontinuirana i vrlo kompleksna aktivnost interne revizije. Pored preporuka koje je moguće otkloniti uz konkretna kvalitativna unapređenja i eliminisanje identifikovanih propusta i pogrešaka kod određenih procesa od strane Zavoda, značajno mjesto čine i preporuke koje zahtijevaju sistemski rješenja viših nivoa vlasti i drugih institucija kao što su npr. pitanje imovine, donošenje sistemskih propisa iz oblasti zdravstva, poreza i doprinosa, realizacije međunarodnih ugovora u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite, obaveze učesnika u procesu izvršenja sudskih presuda i drugo.

Preporuke čija realizacija zavisi od institucija višeg nivoa vlasti ili drugih subjekata nisu bitne samo za Zavod već se multipliciraju i imaju uticaja na sve učesnike u zdravstvenom sistemu.

Nadležni organi, organizacije i drugi viši nivoi vlasti trebali bi zauzeti proaktivan stav u rješavanju sistemskih preporuka na koje Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona pojedinačno ne može značajno uticati.

U 2013. godini Tim za reviziju je okončao ukupno 5 internih revizija pri čemu je dato ukupno 26 preporuka. Svi nacrti izvještaja o obavljenoj internoj reviziji bili su predmet usaglašavanja sa rukovodiocima Zavoda i za sve preporuke su dogovorene adekvatne mjere realizacije.

U narednom tabelarnom pregledu dat je prikaz broja datih i realizovanih preporuka Tima za reviziju po pojedinačnim izvještajima u 2013.godini.

Tabela 1. Pregled datih i realizovanih preporuka u 2013.godini

Redni broj	Opis obavljene interne revizije	Ukupan broj datih preporuka	Broj preporuka za koje su dogovorene mjere	Broj preporuka po kojima su pokrenute aktivnosti realizacije			Procenat riješenih preporuka %
				Realizovane preporuke	Realizacija u toku	Ukupno	
1.	Revizija poslovnog procesa - Rashodi i izdaci zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja - Finansijska pomoć za liječenje u inostranstvu*	7	7				0,00
2.	Revizija poslovnog procesa Javne nabavke	7	7	5	2	7	71,43
3.	Revizija poslovnog procesa - Prihodi po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje koje za nezaposlene osobe plaća Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona, prihodi po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje koje za penzionere uplaćuje Federalni Zavod PIO/MO, te doprinosi za osiguranike za koje je obveznik nadležni organ Kantona	4	4	2	2	4	50,00
4.	Revizija poslovnog procesa - Rashodi i izdaci zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja – Izdaci po osnovu ostvarivanja prava osiguranih lica na ortopedski i druga medicinska pomagala	6	6	5	2	7	83,33
5.	Revizija poslovnog procesa Rashodi i izdaci Stručne službe – Uпотреba službenih vozila i troškovi goriva	2	2		2	2	0,00
UKUPNO		26	26	12	8	20	76,92

Do momenta dostavljanja ovog izvještaja pokrenute su odgovarajuće aktivnosti na postupanju i realizaciji za 20 preporuka ili 76,92%, od čega je njih 12 riješeno, a 8 su u toku postupci rješavanja.

Prema strukturi ukupnog broja implementiranih preporuka najveći procenat imaju preporuke po revizijama poslovnih segmenata: Revizija javnih nabavki i Rashoda i izdataka po osnovu ostvarivanja prava osiguranih lica na ortopedska i druga medicinska pomagala.

Najmanji procenat riješenih preporuka se odnosi na segment rashoda i izdataka za Finansijsku pomoć za liječenje u inostranstvu, iz razloga što su stupanjem na snagu novog Pravilnika o liječenju u inostranstvu stavljeni van snage svi akti kojima se na kantonalnom nivou odlučivalo o finansijskoj pomoći osiguranim licima u inostranstvu.

4. KLJUČNI NALAZI I PREPORUKE I UKUPNA OCJENA SISTEMA INTERNIH KONTROLA

Kroz izvještavanje o radu interne revizije nastoji se sagledati cjelokupan sistem planiranja i izvršenja Finansijskog plana Zavoda za 2013. godinu kroz reviziju značajnijih procesa koji su u neposrednoj vezi sa njegovom realizacijom.

Uzimajući u obzir cjelokupan izvještaj, želimo istaknuti najznačajnija pitanja i preporuke na koje su interni revizori nastojali ukazati u svojim izvještajima, a za čiju realizaciju je neophodan angažman kako Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, tako i drugih institucija čija nadležnost je vezana za određenu problematiku, kako slijedi:

- Unaprijediti postojeći sistem internih kontrola okončanjem započetih aktivnosti na donošenju novog Pravilnika o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima i Procedure za stvaranje obaveza, a u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika, i usaglašavanjem postojećih Administrativnih procedura Zavoda u skladu sa važećim propisima i poslovnim procesima;
- Obezbijediti odgovarajuće mehanizme minimalne kontrole ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.
- Permanentno poboljšavati postojeći sistem internih kontrola u dijelu praćenja realizacije zaključenih ugovora sa zdravstvenim ustanovama i praćenje realizacije Programa zdravstvene zaštite;
- Izvršiti identifikaciju, analizu i ocjenu specifičnih rizika vezano za pojedinačne poslovne procese s ciljem uspostave registra rizika, utvrđivanja mjera za smanjenje ili otklanjanje rizika i njihovo praćenje;
- Okončati aktivnosti na donošenju odgovarajućih internih akata (Plana integriteta) u vezi sa antikoruptivnim propisima, u cilju dostizanja i očuvanja integriteta Zavoda i njegovih uposlenika;

Ukupna ocjena sistema internih kontrola data je na osnovu kategorizacije revizorskog mišljenja za svaki revidirani poslovni segment pojedinačno. Ovom ocjenom interni revizor daje stručno mišljenje o tome koliki je nivo sigurnosti da će interne kontrole u procesu, odnosno u pojedinim dijelovima procesa, osigurati ostvarivanje poslovnih ciljeva procesa.

Stručno mišljenje odnosi se na adekvatnost, primjenu i efikasnost internih kontrola u revidiranom procesu. Njime se ocjenjuju kontrole koje su efektivne i efikasne, ali i mjesta gdje kontrole nedostaju (a trebale bi postojati), gdje nisu najbolje ili su pak pretjerane, odnosno one kontrole koje se ne primjenjuju dosljedno ili u skladu sa traženim standardom.

Kategorizacija ocjena sistema internih kontrola utvrđena je Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine, tačka 6. Ocjena sistema kroz formulisanje nalaza, stručnog revizorskog mišljenja i preporuka, alineje 125. i 126.

Ukupna ocjena sistema internih kontrola za 2013. godinu je zadovoljavajuća, što podrazumijeva da je sistem internih kontrola u revidiranom procesu uspostavljen na visokom nivou koji osigurava minimiziranje potencijalnih rizika, čime doprinosi ostvarivanju postavljenih ciljeva.

Osim zapažanja iznesnih u pojedinačnim izvještajima, a za koje su date odgovarajuće preporuke, nismo utvrdili odstupanja od zakonskih propisa i/ili internih akata Zavoda, niti pogrešnih iskazivanja u finansijskim izvještajima Zavoda.

5. ULOGA INTERNE REVIZIJE NA PREVENCIJI KORUPCIJE

Korupcija i u javnom i u privatnom sektoru ugrožava stabilnost i prosperitet Bosne i Hercegovine. Ona potkopava povjerenje u institucije vlasti, ometa ekonomski razvoj i ravnopravno tržišno natjecanje, ugrožava vladavinu zakona, demokratiju i ljudska prava, podriva dobro upravljanje, pravičnost i socijalnu pravdu, omogućava rast organizovanog kriminala i terorizma, ugrožava stabilnost demokratskih institucija i moralnih osnova društva.

Da bi se korupcija suzbijala i da bi se osiguralo da ona ne uništi temeljne društvene vrijednosti, javlja se potreba za primjenom konzistentnih, učinkovitih mjera za sprečavanje korupcije. Strategijom za borbu protiv korupcije u Bosni i Hercegovini (2009.-2014.) utvrđeni su osnovni ciljevi i načela za borbu protiv korupcije, načini provođenja istih, rizici u provedbi, tijela i korisnici, te potrebni resursi za realizaciju ciljeva.

U cilju realizacije koraka utvrđenih u Strategiji i Akcionim planom za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije u Bosni i Hercegovini (2009.-2014.), Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona je dužan preuzeti proaktivnu ulogu prema prijevarama i korupciji, što podrazumijeva izradu politike i strategije Zavoda u sprječavanju korupcije; jačanje svijesti i povećanje odgovornosti u korištenju javnog novca; uticaj na transparentnost svih postupaka i slično.

Uloga interne revizije u suzbijanju rizika za pojavu korupcije i prijevare dominantno je preventivnog karaktera, odnosno nema represivnu funkciju, a sastoji se u objavljivanju izvještaja o obavljenim internim revizijama, davanju savjeta-preporuka te saradnju sa drugim institucijama.

Dakle, uloga interne revizije nije primarno borba protiv prijevare i korupcije, već da provjeri da li su uspostavljeni i da li dobro funkcionišu sistemi i procedure interne kontrole koji će spriječiti prijevaru i korupciju ili im umanjiti prostor za djelovanje.

Aktivnosti pri stvaranju i održavanju okruženja protiv korupcije i prijevare najvećim dijelom usmjerene su na brigu o:

- Odgovarajućem predočavanju rezultata rada javnosti
- Jačanju svijesti i povećanju odgovornosti pri korištenju javnih sredstava
- Povećavanju transparentnosti

U cilju realizacije zadataka interne revizije u vezi sa sprječavanjem pojave korupcije, predstavnik Tima za reviziju je kao član Radne grupe za izradu akata za prevenciju i borbu protiv korupcije u sektoru zdravstva na području Federacije Bosne i Hercegovine, u organizaciji nevladine organizacije Centar civilnih inicijativa, učestvovao u aktivnostima na izradi Plana integriteta za borbu protiv korupcije u sektoru zdravstva. S tim u vezi održano je više radnih sastanaka sa predstavnicima ostalih federalnih i kantonalnih institucija (svih kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, FZZOIR Sarajevo i Federalnog ministarstva zdravstva) kao članova Radne grupe sa predstavnicima Agencije za borbu protiv korupcije i CCI-a u cilju definisanja smjernica i sadržaja Plana integriteta koji bi sve institucije u sistemu zdravstva trebale sačiniti i usvojiti na nivou svojih organizacija kao osnovni dokument u borbi protiv korupcije.

Plan integriteta za borbu protiv korupcije na nivou Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona je trenutno u fazi izrade (u međuvremenu su sačinjeni i usvojeni Pravilnik za borbu protiv korupcije i Akcioni plan za borbu protiv korupcije).

Konačna izrada i usvajanje ovog dokumenta planirana je za mart 2014.godine.

6. REZIME POJEDINAČNIH IZVJEŠTAJA O OBAVLJENIM INTERNIM REVIZIJAMA

6.1. Revizija poslovnog procesa Rashodi i izdaci zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja – Finansijska pomoć za liječenje u inostranstvu, Nacrt Izvještaja broj: 04-37-105-21/13;

Izvještajem se nastojao sagledati sistem realizacije Finansijskog plana Zavoda za 2013.godinu u dijelu Rashoda i izdataka zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u vezi sa finansijskom pomoći osiguranim licima za liječenje u inostranstvu, kao i značajniji procesi koji su u neposrednoj vezi s vođenjem postupaka odobravanja sredstava po zahtjevima osiguranih lica za finansijsku pomoć kao naknadu dijela troškova za zdravstvene usluge pružene u inostranstvu.

Uzimajući u obzir cjelokupan izvještaj, ističemo najvažnije nalaze i preporuke sadržane u istom kako slijedi:

Zakonom o zdravstvenom osiguranju, u članu 41., utvrđeno je da osigurana lica imaju pravo na liječenje u inostranstvu pod uslovima i na način utvrđen posebnim propisima ako je u pitanju oboljenje koje se ne može liječiti u Federaciji Bosne i Hercegovine, a u zemlji u koju se osigurano lice upućuje gdje postoji mogućnost za uspješno liječenje tog oboljenja. Osigurano lice ima pravo da koristi zdravstvenu zaštitu u inostranstvu za vrijeme rada odnosno boravka u inostranstvu pod uslovima i na način utvrđen posebnim propisima. Propise iz ovog člana donosi ministar zdravstva.

Provedbeni propisi iz člana 41. kojima bi se regulisali uslovi i način ostvarivanja prava na liječenje u inostranstvu još nikada nisu doneseni od strane Federalnog ministra zdravstva, te je u cilju prevazilaženja pravne praznine (a u skladu sa ovlaštenjima koja ima prema Zakonu o zdravstvenom osiguranju) Upravni odbor Zavoda donio Odluku o finansijskoj pomoći za liječenje u inostranstvu, kako bi osiguranici mogli ostvarivati prava iz Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Odlukom o finansijskoj pomoći za liječenje u inostranstvo je privremeno, do donošenja propisa o liječenju u inostranstvu od strane nadležnih organa, utvrđeno pravo na finansijsku pomoć osiguranim licima za liječenje u inostranstvu, ako je u pitanju oboljenje koje se ne može liječiti u Federaciji BiH, u iznosu koji ne može biti veći od 30% od cijene takve zdravstvene usluge na području Federacije BiH, izuzev u slučajevima kada Upravni odbor donese posebnu odluku. Ukoliko nije utvrđena cijena zdravstvene usluge, finansijska pomoć se utvrđuje u iznosu do 30% cijene zdravstvene usluge u inostranstvu, a najviše do 30.000 KM.

Odlukom o imenovanju Komisije za upućivanje osiguranih lica na liječenje van Kantona i odobravanje finansijske pomoći za liječenje u inostranstvu Upravni odbor Zavoda je imenovao komisiju u sastavu od 11 članova (predsjednik, zamjenik predsjednika i 9 članova). Komisija radi u vijeću od predsjednika i dva člana.

Uvidom u obračune naknada za rad članovima Komisije nisu utvrđene nepravilnosti.

Članom 3. Odluke o finansijskoj pomoći za liječenje u inostranstvu utvrđeno je da odluku o odobravanju i visini finansijske pomoći donosi direktor Zavoda na osnovu odluke Komisije za upućivanje osiguranih lica na liječenje van kantona i odobravanje finansijske pomoći za liječenje u inostranstvu.

Članom 3. Odluke o imenovanju Komisije za upućivanje osiguranih lica na liječenje van Kantona i odobravanje finansijske pomoći za liječenje u inostranstvu utvrđeni su zadaci i ovlaštenja Komisije u dijelu koji se tiče odobravanja finansijske pomoći i to: Komisija odlučuje o zahtjevima osiguranih lica za finansijskom pomoći za liječenje u inostranstvu, te da ima ovlaštenja da predloži iznos koji će Zavod davati kao finansijsku pomoć u skladu sa Odlukom Upravnog odbora o finansijskoj pomoći za liječenje u inostranstvo.

Članom 63. Zakona o zdravstvenom osiguranju utvrđeno je da se u postupku rješavanja o pravima iz zdravstvenog osiguranja primjenjuje Zakon o općem upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Zakon o upravnom postupku, odredbama članova 36. do 39., propisuje tko se smatra službenom osobom za vođenje upravnog postupka i za rješavanje.

Članom 62. istog Zakona propisano je, da se radi zaštite prava iz ovog zakona, osiguranim licima osigurava dvostепенost rješavanja u postupku koji je pokrenulo osigurano lice. Drugostепенo rješenje Kantonalnog zavoda je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Statutom Zavoda zdravstvenog osiguranja TK, u članu 19. alineja 14., utvrđeno je da se rješavanje o pravima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u prvom stepenu obavlja u Poslovnicaма zdravstvenog osiguranja.

Članom 28. alineja 6. Statuta utvrđeno je da direktor rješava o pravima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u drugom stepenu, u skladu sa zakonom i podzakonskim propisima.

Članom 27. Statuta utvrđena je mogućnost obrazovanja stručnih radnih tijela, odbora i komisija. Istim članom utvrđeno je da se sastav, način izbora i djelokrug utvrđuju Poslovníkom o radu Upravnog odbora.

Članovima 19. do 23. Poslovníka o radu Upravnog odbora propisano je obrazovanje, djelokrug i način rada radnih tijela Zavoda.

Bez namjere da dajemo ocjenu ispravnosti načina vođenja upravnog postupka u dijelu odobravanja finansijske pomoći za liječenje u inostranstvu, ali uzimajući u obzir odredbe prethodno navedenih zakona i akata, smatramo da treba razmotriti dosadašnji način vođenja postupka i odlučivanja o odobravanju finansijske pomoći za liječenje u inostranstvu.

Prema podacima iz analitičke evidencije (u periodu od 01.01.do 31.05.2013.godine) odobrena je finansijska pomoć za liječenje u inostranstvu u iznosu od **82.735 KM** za ukupno **37 osiguranih lica**.

Prema podacima o odobroj finansijskoj pomoći za liječenje u inostranstvu, najveći broj osiguranih lica (preko 32%) tražilo je finansijsku pomoć za operativne zahvate i liječenja oftalmoloških oboljenja.

Najveći iznos sredstava (preko 51%) odobren je za operativne zahvate i liječenja neuroloških oboljenja / uglavnom povreda kičme i koštano-mišićnih tkiva), kako ilustruju podaci iz tabele 1.

Tabela 1. Odobrena finansijska pomoć po vrsti liječenja/oboljenja

RB	Vrsta liječenja/oboljenja	Broj osiguranih lica kojima je odobrena finansijska pomoć	Iznos u KM	Struktura (2)	Struktura (3)
1	Dijagnostika: MRI (spektroskopija mozga, endokranijuma sa CIS sekvencom), PET CT i ostale dijagnostičke pretrage	11	6.789,87	29,73	8,21
2	Oftalmološki operativni zahvati i intervencije (liječenje gnojne upale suzne kesice, evisceracija sa i bez ugradnje implantata, liječenje diodnim laserom, vitrektomija, eksplantacija magnetnog orbitalnog implantata i sl.)	12	13.268,43	32,43	16,04
3	Neurološki operativni zahvati i liječenja (liječenja paraplegije, tetraplegije, neuroloških povreda kičme i mišića, terapijski tretmani nakon masivnih povreda koštano-mišićnog tkiva i sl.)	4	42.574,50	10,81	51,46
4	Ostalo	10	20.102,05	27,03	24,30
UKUPNO		37	82.734,85	100	100

Prema podacima o odobroj finansijskoj pomoći za liječenje u inostranstvu, najveći broj osiguranih lica (preko 43%) tražilo je finansijsku pomoć za operativne zahvate i liječenja u Srbiji.

Najveći iznos sredstava (preko 44%) odobren je za operativne zahvate i liječenja u Rusiji, što ilustruju podaci iz tabele 2.

Tabela 2. Odobrena finansijska pomoć prema državama u kojima je liječenje obavljeno

RB	Država u kojoj se osiguranik liječio	Broj osiguranih lica kojima je odobrena finansijska pomoć	Iznos u KM	Struktura (2)	Struktura (3)
1	SRBIJA	16	23.236,46	43,24	28,09
2	HRVATSKA	13	7.958,95	35,14	9,62
3	RUSIJA	3	36.806,76	8,11	44,49
4	SLOVENIJA	2	11.740,84	5,41	14,19
5	OSTALO (MAĐARSKA, NJEMAČKA, AUSTRIJA)	3	2.991,94	8,11	3,62
UKUPNO		37	82.734,95	100	100

Revizija je izvršena na osnovu **uzorka**, gdje je izvršen uvid u predmete i dokumentaciju koja je bila osnov za odobravanje finansijske pomoći za **8 osiguranih lica** za koje je odobrena finansijska pomoć u ukupnom iznosu od **51.419 KM**.

Na osnovu obavljene interne revizije ovog segmenta poslovanja Zavoda Tim za reviziju je dao sljedeće zaključke i preporuke:

1. *Bez namjere da dajemo ocjenu ispravnosti načina vođenja upravnog postupka u dijelu odobravanja finansijske pomoći za liječenje u inostranstvu u konkretnom slučaju, skrećemo pažnju da treba razmotriti dosadašnji način vođenja postupaka u vezi sa odobravanjem finansijske pomoći za liječenje u inostranstvu, naročito u dijelu postupanja po žalbama.*
2. *Preporučeno je da se ubuduće u Finansijskom planu, u okviru rashoda bolničke zdravstvene zaštite/dijagnostike, predvide sredstva za povrat po osnovu obavljenih dijagnostičkih usluga (MRI/CT) u inostranstvu, te da Rješenja o povratu terete navedena sredstva.*
3. *Preporučuju je da se u narednom periodu obezbijedi dokumentacija kojom se, saglasno kriterijima iz Odluke o odobravanju finansijske pomoći, pravedaju odobrena sredstva.*
4. *Dosadašnji način evidentiranja rashoda i izdataka na ime odobrene finansijske pomoći za liječenje u inostranstvu putem analitičke kartice rashoda – Ekon.kod. 613 948 1 - Liječenje u inostranstvu po odobrenju Komisije ne smatramo značajno pogrešnim, ali uzimajući u obzir karakter i svrhu navedenih izdataka, odnosno da se radi o sufinansiranju dijela troškova liječenja u vidu jednokratne pomoći pojedincima, smatramo da bi njihovo iskazivanje na grupi konta 614 250 – Transferi pojedincima na području zdravstvenog osiguranja bilo adekvatnije*

S tim u vezi preporučeno je da se ubuduće u Finansijskom planu, u okviru rashoda za tekuće transfere i druge tekuće rashode na poziciji 614 250 – Transferi pojedincima na području zdravstvenog osiguranja, predvide sredstva za odobrenu finansijsku pomoć po osnovu liječenja u inostranstvu, te da Odluke o odobrenju finansijskoj pomoći terete navedena sredstva.
5. *U cilju poboljšanja postojećeg sistema internih kontrola smatramo da bi se Komisija trebala pridržavati kriterija za dodjelu finansijske pomoći utvrđenih u Članu 2. Odluke o finansijskoj pomoći za liječenje u inostranstvu, naročito u dijelu zahtijevanog Konzilijarnog mišljenja i preporuke nadležne klinike na području FBiH za liječenje u inostranstvo i dokaza o dosadašnjem liječenju osiguranih lica, iz kojih bi se nedvosmisleno moralo zaključiti da se mišljenje/preporuka daje u svrhu i za potrebe za koje osigurano lice podnosi zahtjev.*
6. *Kod ponovnih zahtjeva (za osigurana lica koja se više puta obraćaju za odobravanje finansijske pomoći) trebalo bi zahtijevati i podatke o obavljenim kontrolnim pregledima u zdravstvenim ustanovama na području FBiH ili ukoliko iste nije moguće obavljati – dokument nadležne klinike kojim se to dokazuje.*
7. *Pored toga trebalo bi razmotriti status i angažman pojedinih članova Komisije iz razloga što određeni broj imenovanih članova već duže vrijeme ne učestvuje u radu ove Komisije (npr. Tomo Vidović, Enes Tokić, Enesa Mešić i sl.).*

Osim zapažanja iznesnih u pojedinačnom izvještaju, a za koje su date odgovarajuće preporuke, nismo utvrdili značajnija odstupanja od propisa i internih akata Zavoda niti pogrešnih iskazivanja u finansijskim izvještajima Zavoda.

Stručno revizorsko mišljenje o internim kontrolama za ovaj segment poslovanja je zadovoljavajuće, što podrazumijeva da je sistem internih kontrola u revidiranom procesu uspostavljen na visokom nivou koji osigurava minimiziranje potencijalnih rizika, čime doprinosi ostvarivanju postavljenih ciljeva.

Izvještaj je razmatran sa rukovodiocima Zavoda i odgovornim licima, te su preporuke interne revizije uvažene.

Napomena: Krajem 2013.godine federalni ministar zdravstva donio je Pravilnik o uvjetima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvo ("Službene novine FBiH" broj: 93/13), čijim stupanjem na snagu prestaju da važe svi kantonalni propisi kojima se dotada regulisalo pravo na liječenje osiguranih lica u inostranstvu i davanja po osnovu finansijske pomoći za liječenje u inostranstvu.

Odlukom Upravnog odbora od 23.12.2013.godine stavljena je van snage Odluka o o finansijskoj pomoći za liječenje u inostranstvu iz 2007.godine.

Odlukom Upravnog odbora broj: 01-05-1-7/14 od 10.01.2014.godine stavljena je van snage Odluka o imenovanju Komisije za upućivanje osiguranih lica na liječenje van Kantona i odobravanje finansijske pomoći za liječenje u inostranstvu.

Samim tim, Tim za reviziju prihvata da se preporuke date u izvještaju o obavljenoj internoj reviziji rashoda i izdataka po osnovu finansijske pomoći za liječenje u inostranstvo ne mogu u cijelosti realizovati.

6.2. Revizija poslovnog procesa Javne nabavke, Nacrt Izvještaja broj: 04-37-105-28/13;

Izvještaj obuhvata cjelokupan sistem planiranja, provođenja postupaka, zaključivanje ugovora i realizaciju javnih nabavki u Zavodu kao i značajnije procese koji su u neposrednoj vezi s vođenjem postupaka javnih nabavki za 2013.godinu.

Tim za reviziju je izvršio uvid u sve pokrenute postupke javnih nabavki (uključujući i postupke koji su poništeni), ali predmet pažnje interne revizije naročito su bili postupci koji su okončani izborom dobavljača i dodjelom ugovora.

Uzimajući u obzir cjelokupan izvještaj, ističemo najvažnije nalaze i preporuke sadržane u istom kako slijedi:

1. U postupku javne nabavke licenci Antivirusna zaštita KASPERSKY - softver putem konkurentskog zahtjeva bez dodatnog obavještenja uočili smo da je jedan od ponuđača (IMEL d.o.o. Lukavac) dostavio svoju ponudu na pogrešnom Obrascu za cijenu.

Naime, u prilogu Konkurentskog zahtjeva za dostavu ponude za obnovu licence za antivirusni softver Kaspersky za 2013.godinu, koji je dostavljen ponuđačima, nalazio se Obrazac za cijenu na kojem je kao artikl naveden: Antivirusni software - Kaspersky Work Space Security – obnova licence za 2013.godinu.

Zavod je uočio tehničku grešku u opisu navedene stavke u Obrascu za cijenu, te je aktom broj: 05-01-10-3-2/13 od 31.01.2013.godine svim ponuđačima dostavljen ispravljen Obrazac za cijenu – na kojem je kao artikl navedeno sljedeće: Kaspersky Endpoint Security for Business – Select – obnova licence za 2013.godinu.

Obavijest o ispravci je poslata blagovremeno i svi ponuđači su trebali svoje ponude dostaviti na ispravljenom Obrascu za cijenu.

Obzirom da je za konkurentski zahtjev bez dodatne objave neophodno prikupiti tri valjane ponude, a uzimajući u obzir činjenicu da su od ukupno pristigle tri ponude – ponuda ponuđača IMEL doo Lukavac dostavljena na pogrešnom Obrascu za cijenu, smatrali smo da navedena nabavka nije mogla biti okončana izborom dobavljača.

Obzirom da je postupak okončan i nije moguće vršiti naknadne korekcije, data preporuka se odnosila samo na to da Komisija u svom budućem radu obrati više pažnje prilikom pregleda pristiglih ponuda.

2. Uvidom u postupke nabavke koji su se odnosili na nabavku računara, računarske i mrežne opreme, licenci i slično, u periodu od 2011. do 2013.godine, a koji su se vodili putem konkurentskog zahtjeva bez dodatne objave obavještenja, uočili smo da se zahtjevi/pozivi za dostavu ponuda dostavljaju uvijek istim ponuđačima (IMEL doo Lukavac, OPTIMA IT doo Tuzla, NEONETX doo Tuzla, AMNED doo Tuzla, CT RETAIL doo Tuzla). Također smo zapazili da se na upućeni poziv uvijek javljaju tri ista ponuđača, dok ostala dva ponuđača nikada nisu uputili svoju ponudu.

Obzirom da je svrha javnih nabavki zaključenje ugovora i nabavka postizanjem najboljih uslova uz poštivanje principa javnih nabavki, a uzimajući u obzir da postupak konkurentskog zahtjeva daje mogućnost ugovornom organu da *sam izabere* ponuđače koje potencijalno smatra najboljima, *onda ne vidimo svrhu upućivanja zahtjeva za dostavu ponuda onim ponuđačima koji se nikada ne odazivaju na upućeni poziv.*

S tim u vezi ***preporučeno je da se ubuduće izvrši ispitivanje tržišta u cilju pronalaska većeg broja ponuđača kojima bi se mogli uputiti zahtjevi za dostavljanje ponuda.***

3. U postupcima kojima se vrši nabavka usluga opravke i održavanja i/ili nabavka rezervnih dijelova (npr. za fax i kopir aparate i sl.) uočili smo određene teškoće oko pripreme tenderske dokumentacije, naročito u dijelu utvrđivanja tačnog obima usluga i rezervnih dijelova.

S tim u vezi ***preporučeno je da se za ovakve slučajeve razmotri mogućnost zaključivanja okvirnog sporazuma***

4. Pregledom tenderske dokumentacije Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda za nabavku goriva broj: 05-01-10-14/13 od 04.02.2013.godine utvrdili smo da je u tački 7. Kriteriji za dodjelu ugovora i cijena propisano da će se *Ugovor dodijeliti dobavljaču na osnovu kriterija najniže cijene. Dobavljači mogu ponuditi samo jednu cijenu i ne mogu je mijenjati. O cijeni se neće pregovarati.*

S tim u vezi, ***preporučeno je za buduće nabavke goriva da se, obzirom da ponuđači u obrascu za cijenu nude trenutnu cijenu goriva, ista potvrdi važećim zvaničnim cjenovnikom.***

5. Zaključno sa periodom revizijskog posmatranja, Odjeljenje za analizu i ugovaranje je izdalo ukupno 118 narudžbenica, od čega se njih 64 odnosi na realizaciju odluka i zaključenih ugovora po provedenim postupcima javnih nabavki od strane Komisije, a 54 na nabavke po osnovu izdatih narudžbenica koje je vršilo Odjeljenje za analizu i ugovaranje (a koje su se odnosile na nabavku karata javnog prevoza, objave u službenim glasilima, nabavku stručne literature i dnevne štampe, izdatke za reprezentaciju, nabavku sitnog inventara, administrativnog materijala, doradu aplikativnih rješenja i ostali sitni troškovi).

Od ukupnog broja nabavki po izdatim narudžbenicama u 2013.godini, za 16 je poslat izvještaj Agenciji za javne nabavke putem WISPA aplikacije.

Preporuka interne revizije je da se nadležnoj agenciji dostavljaju izvještaji o svim nabavkama koje se realizuju putem izdatih narudžbenica. Pojedine nabavke se mogu iskazati zbirno u izvještaju (npr.usluge objave).

6. Revizori su na odabranom uzorku od 22 fakture dobavljača, ukupne vrijednosti 100.390,59 KM, izvršili testiranje realizacije nabavki i zaključenih ugovora, uključujući poštivanje odredbi zaključenih ugovora u dijelu koji se tiče ugovorenog roka isporuke predmeta nabavke, poštivanje cijena, rokova fakturisanja i plaćanja, te evidentiranja rashoda i obaveza u Glavnoj knjizi (računovodstvena evidencija, formalna i suštinska kontrola i sl.)

Pregledom svih faktura i prateće dokumentacije iz uzorka, kao i prateće računovodstvene evidencije, nisu utvrđena odstupanja. Ipak, skrećemo pažnju na sljedeće:

- ***Preporuka interne revizije: Korekcije na aplikacijama koje se nalaze na evidenciji stalnih sredstava u obliku prava (pod uslovom da ista nisu u cijelosti amortizovana) treba evidentirati kao povećanje vrijednosti tog stalnog sredstva uz zadržavanje iste dinamike obračuna amortizacije i roka trajanja. Ukoliko se radi o korekciji sredstva koje je već amortizovano ili drugim softverskim uslugama navedene troškove treba evidentirati na kontu 613 943 - Izdaci za hardverske i softverske usluge u okviru grupe konta 613 930 - Stručne usluge.***
- ***Preporuka interne revizije je da se obrati pažnja na praćenje realizacije ugovora u dijelu poštivanja ugovornih odredbi vezano za rok isporuke, kao i da se (gdje je to naročito potrebno i primjereno) u ugovore ugrade zaštitne klauzule (penali) za nepoštivanje odredbi ugovora. Pratiti i poštivanje odredbi ugovora vezano za ugovorene rokove plaćanja.***

- **Preporuka interne revizije** je da se prilikom isporuke stalnih sredstava obavezno sačinjavaju zapisnici o prijemu kojim će zadužena osoba/odgovorni zaposlenik konstatovati prijem stalnog sredstva i da li isti kvalitativno i kvantitativno odgovara ugovorenom predmetu nabavke. Također, preporučujemo da se za stalna sredstva donese odluka o aktiviranju stalnog sredstva (stavljanju u upotrebu), odnosno početku obračuna amortizacije. Stalna sredstva distribuirati po organizacionim jedinicama na osnovu reversa.

Uvidom u način rada, procedure i postupke odgovornih lica u Stručnoj službi a u svezi sa provođenjem postupaka javnih nabavki i realizacijom zaključenih ugovora, osim preporuka iznesenih u pojedinačnom izvještaju, **nismo utvrdili značajnija odstupanja u poštivanju propisa niti pogrešna iskazivanja u finansijskim izvještajima.**

Stručno revizorsko mišljenje o internim kontrolama za ovaj segment poslovanja je zadovoljavajuće, što podrazumijeva da je sistem internih kontrola u revidiranom procesu uspostavljen na visokom nivou koji osigurava minimiziranje potencijalnih rizika, čime doprinosi ostvarivanju postavljenih ciljeva.

Izvještaj je razmatran sa rukovodiocima Zavoda i odgovornim licima, te su preporuke interne revizije uvažene i u toku je njihova implementacija.

6.3. Revizija poslovnog procesa – Prihodi po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje koje za nezaposlene osobe plaća Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona, prihodi po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje koje za penzionere uplaćuje Federalni Zavod PIO/MIO, te doprinosi za osiguranike za koje je obveznik nadležni organ Kantona, Nacrt Izvještaja broj: 04-37-105-34/13;

Izvještajem se nastojao sagledati sistem realizacije Finansijskog plana Zavoda za 2013.godinu u dijelu prikupljanje i evidentiranje prihoda – Prihodi po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje koje za nezaposlene osobe plaća Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona, prihodi po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje koje za penzionere uplaćuje Federalni Zavod PIO/MIO i doprinosi za osiguranike za koje je obveznik nadležni organ Kantona, kao i značajniji procesi koji su u neposrednoj vezi s vođenjem postupaka odobravanja sredstava za sufinansiranje Programa asistiranje reprodukcije/oplodnje.

S tim u vezi, internom revizijom je obuhvaćeno:

- Način i postupak ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu lica za koje su obveznici obračuna i uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona, Federalni Zavod PIO/MIO, odnosno nadležni organ Kantona (uključujući postupak prijave i odjave osiguranih lica i sticanje i ostvarivanje prava)
- Preispitivanje cjelokupnog procesa obračuna i naplate prihoda,
- Računovodstveno praćenje i evidentiranje prihoda u Glavnoj knjizi i pomoćnim evidencijama (HCFIS),
- Provjera i dokumentovanje usklađenosti evidentiranja prihoda na odgovarajuća analitička konta u Glavnoj knjizi u skladu sa važećim propisima.

Uzimajući u obzir cjelokupan izvještaj, ističemo najvažnije nalaze i preporuke sadržane u istom kako slijedi:

1. Postupak prijave i odjave nosioca osiguranja vrši se u skladu sa Zakonom o Jedinostvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa. U skladu sa odredbama ovog Zakona i podzakonskih akata donesenih temeljem ovog zakona, Porezna uprava vrši registraciju subjekata upisa i prikupljanje podataka u ime Korisnika (Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Zavod za zdravstveno osiguranje i reosiguranje Federacije Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za zapošljavanje, Porezna uprava i Federalni zavod za statistiku).

Postupak podnošenja prijave za upis, promjena podataka o osiguraniku i odjava regulisani su Pravilnikom o podnošenju prijave za upis i promjene upisa u jedinstveni sistem registracije, kontrole i naplate doprinosa.

U skladu sa odredbama Pravilnika prijavu na zdravstveno osiguranje, promjene i odjave osiguranih lica (nosioca osiguranja) za koje su stope doprinosa utvrđene Odlukom o osnovicama i stopama vrše:

- Federalni zavod MIO/PIO za korisnike prava na penziju (penzionere);
- JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona za nezaposlena lica;
- Ministarstvo za rad i socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona, odnosno nadležni općinski Centri za socijalni rad za kategoriju socijalno ugroženih lica, raseljena lica, civilne žrtve rata i sl;
- Ministarstvo obrazovanja Tuzlanskog kantona za studente i učenike koji nisu osigurani po drugom osnovu;
- Ministarstvo za boračka pitanja Tuzlanskog kantona za kategorije ratnih vojnih invalida i porodica šehida.

Osigurana lica koja pravo na zdravstvenu zaštitu ostvaruju kao članovi porodice gore navedenih kategorija stiču pravo na zdravstvenu zaštitu podnošenjem prijave na zdravstveno osiguranje putem ZO 3 Obrasca (Prijava o promjeni u toku osiguranja) lično u nadležnoj Poslovnici zdravstvenog osiguranja prema mjestu prebivališta u skladu sa Administrativnim procedurama Zavoda (tačke 30. do 33.) i Uputstvom za osiguranje članova porodice u skladu sa članom 20. Zakona o zdravstvenom osiguranju (prečišćeni tekst) broj: 01-37-975-2/11 od 15.07.2011.godine.

U vezi sa postupkom prijave i odjave dali smo preporuku da se izvrše izmjene i usklađivanje postojećih Administrativnih procedura sa Zakonom o Jedinostvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa u dijelu koji se odnosi na postupak podnošenja prijave i odjava, te promjena u toku osiguranja; unosa podataka i promjene postojećih podataka u matičnoj evidenciji osiguranih lica; kao i u dijelu koji se tiče izrade obaveznih statističkih i ostalih izvještaja.

Obrazloženje

Članom 33. Zakona o Jedinostvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa utvrđena je obaveza izvanbudžetskim fondovima da usklade organizaciju i poslovanje u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovog zakona.

Zavod zdravstvenog osiguranja TK je **suštinski** izvršio usklađivanje i primjenjuje odredbe ovog Zakona i podzakonskih akata. Ipak, **u formalnom smislu**, smatramo da je potrebno izvršiti odgovarajuće korekcije internih akata Zavoda i pratećih uputstava (Administrativnih procedura) u dijelu koji se tiče načina podnošenja prijave i odjava sa zdravstvenog osiguranja, evidentiranje u matičnoj evidenciji kao i izrada obaveznih statističkih izvještaja, odnosno njihovo usklađivanje sa Zakonom o Jedinostvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa.

2. JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona i Federalni Zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje vrše obračun i uplatu doprinosa na osnovu vlastitih evidencija, saglasno važećim propisima. Ne vrše se međusobna sravnjenja broja nezaposlenih lica između Zavoda i Službe za zapošljavanja, odnosno Federalnog Zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Nismo utvrdili nepravilnosti niti odstupanja od zakonskih propisa i internih procedura u načinu priznavanja i izvještavanja o nalaćenim doprinosima za kategoriju nezaposlenih lica i penzionera.

3. Obračun i uplatu prihoda po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje za kategorije lica gdje je nadležan organ uprave kantona za poslove socijalne i dječije zaštite vrši Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona, na osnovu podataka o broju korisnika/osiguranih lica po evidencijama nadležnih općinskih službi i centara za socijalni rad.

U kategoriju lica socijalne i dječije zaštite spadaju:

- Djeca od rođenja do polaska u osnovnu školu, ako nisu osigurana po drugom osnovu,
- Osobe nakon navršenih 65 godina života, ako nisu osigurane po drugom osnovu,
- Osobe civilne žrtve rata, ako nisu osigurane po drugom osnovu,
- Socijalno ugrožene osobe, ako nisu osigurane po drugom osnovu,

- Osobe iz člana 24. tačka 1.,2. i 3. Zakona,
- Osobe smještene u ustanove socijalne zaštite i osobe koje primaju stalnu novčanu pomoć, ako nisu osigurane po drugom osnovu.

Nakon izvršene interne revizije ovog dijela poslovnog procesa utvrdili smo sljedeće:

- Između Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona i Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona, **vrše se mjesečna sravnjenja broja lica koja ostvaruju pravo na zdravstveno osiguranje po ovom osnovu.**

Mjesečna sravnjenja vrše se na nivou Poslovnica zdravstvenog osiguranja i nadležnih općinskih službi i centara za socijalni rad.

Utvrdili smo da Poslovnica Tuzla dostavlja vlastite podatke o osiguranim licima **bez prethodno izvršenog sravnjenja** sa nadležnim općinskim službama i centrima za socijalni rad, a podaci u Poslovnici Srebrenik **nisu usaglašeni** sa podacima nadležne općinske službe i Centra za socijalni rad. Pri obračunu doprinosa korišteni su podaci Zavoda.

S tim u vezi data je preporuka da su Poslovnice dužne vršiti usaglašavanje evidencija o broju osiguranih lica sa nadležnim općinskim službama i centrima za socijalni rad.

3. Obračun i uplatu prihoda po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje za kategorije lica vrši Ministarstvo za boračka pitanja Tuzlanskog kantona kao nadležan organ uprave kantona za boračku zaštitu.

Nakon izvršene interne revizije ovog dijela poslovnog procesa utvrdili smo sljedeće:

- Između Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona i Ministarstva za boračka pitanja Tuzlanskog kantona, vrše se mjesečna sravnjenja broja lica koja ostvaruju pravo na zdravstveno osiguranje po ovom osnovu.

Poslovnica Tuzla dostavlja vlastite podatke o osiguranim licima **bez prethodno izvršenog sravnjenja**. Pri obračunu doprinosa korišteni su podaci Zavoda.

S tim u vezi data je preporuka da je Poslovnica dužna vršiti usaglašavanje evidencija o broju osiguranih lica sa nadležnim organom uprave kantona za boračku zaštitu.

4. Obračun i uplatu prihoda po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje za kategorije lica u preduzećima sa učešćem državnog kapitala Tuzlanskog kantona od 51% i više vrši Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva Tuzlanskog kantona.

Na osnovu člana 11.a. Odluke o izmjenama Odluke o osnovicama i stopama, utvrđeno je da izuzetno od odredbi ove Odluke, a u cilju nesmetanog pristupa zdravstvenoj zaštiti zaposlenika u preduzećima sa učešćem državnog kapitala Tuzlanskog kantona od 51% i više, a za koje obveznik obračuna i uplate doprinosa nije u mogućnosti da izmiruje obaveze po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje, nadležni organ uprave Tuzlanskog kantona može plaćati paušal u iznosu od 11,5 KM po zaposleniku - nosiocu osiguranja, a u skladu sa posebnim aktima Vlade Tuzlanskog kantona.

Odlukama o davanju saglasnosti Vlade Tuzlanskog kantona odobrena su sredstva Ministarstvu industrije, energetike i rudarstva Tuzlanskog kantona za uplatu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za 2012. i 2013.godinu, na ime pomoći privrednim društvima sa većinskim državnim kapitalom iz resorne nadležnosti, koja u održavanju tekuće likvidnosti nisu u mogućnosti da plaćaju zdravstveno osiguranje radi osiguranja pristupa pravima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja zaposlenicima i članovima uže porodice zaposlenika u skladu sa zakonom.

Navedene Odluke Vlade kantona odnose se na 8 (osam) privrednih društava i to: Fabrika obuće „Aida“ Tuzla, „Unioninvest mašinska montaža“ Tuzla, „Rudnici nemetala“ Kladanj, „Elektromontaža“ Tuzla, „Livnica čelika“ Tuzla, „Bosnia valves“ Tuzla, „Koksno-hemijski kombinat“ Lukavac i „Polet“ Tuzla, gdje je uposljeno cca. 660 (u 2012.godini) do 550 (u 2013.godini) zaposlenih.

Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva Tuzlanskog kantona dostavilo je Zavodu zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona spiskove zaposlenika na osnovu kojih se vrši ovjera zdravstvenih legitimacija.

U toku 2013.godine nije bilo uplata po osnovu navedenih Odluka Ministarstva.

Obzirom na značajno kašnjenje Budžeta TK u izmirivanju svojih obaveza prema Zavodu, skrenuli smo pažnju na postojanje rizika neispunjenja obaveza od strane ovog (ali i ostalih) organa i u narednom periodu, te je neophodno u saradnji sa predstavnicima Ministarstava i ostalim organima (Vladom i Skupštinom), poduzeti korake na osiguranju naplate ovih potraživanja.

Uvidom u način rada, procedure i postupke odgovornih lica u Stručnoj službi a u vezi sa revidiranim poslovnim procesom, osim preporuka iznesenih u pojedinačnom izvještaju o obavljenoj internoj reviziji, nismo utvrdili značajnija odstupanja od propisa i internih akata koji regulišu ovu oblast, niti pogrešnih iskazivanja u finansijskim izvještajima.

Stručno revizorsko mišljenje o internim kontrolama za ovaj segment poslovanja je zadovoljavajuće, što podrazumijeva da je sistem internih kontrola u revidiranom procesu uspostavljen na visokom nivou koji osigurava minimiziranje potencijalnih rizika, čime doprinosi ostvarivanju postavljenih ciljeva.

Izvještaj je razmatran sa rukovodiocima Zavoda i odgovornim licima, te su preporuke interne revizije uvažene i u toku je njihova implementacija.

6.4. Revizija poslovnog procesa Rashodi i izdaci zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja – Izdaci po osnovu ostvarivanja prava osiguranih lica na ortopedska i druga medicinska pomagala, Nacrt Izvještaja broj: 04-37-105-24/13;

Izvještajem se nastojao sagledati sistem realizacije Finansijskog plana Zavoda za 2013.godinu u dijelu realizacije rashoda i izdataka po osnovu ortopedskih i drugih medicinskih pomagala, kao i usklađenost sa zakonskim propisima, pravilnicima i drugim internim aktima prilikom obračuna i isplate naknada za rad zaposlenima i drugim licima.

S tim u vezi, internom revizijom je obuhvaćeno:

- Preispitivanje cjelokupnog procesa ostvarivanja prava nastalih po osnovu realizacije rashoda i izdataka zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja po osnovu ostvarivanja prava osiguranih lica na ortopedska i druga medicinska pomagala,
- Računovodstveno i naturalno praćenje i evidentiranje rashoda u Glavnoj knjizi i pomoćnim evidencijama (HCFIS, Softver za evidentiranje izdatih potvrda za ortopedska i druga medicinska pomagala, druga pomoćna evidencija),
- Provjera i dokumentovanje usklađenosti evidentiranja rashoda na odgovarajuća analitička konta u Glavnoj knjizi u skladu sa važećim propisima,
- Provjera i dokumentovanje usklađenosti realizacije rashoda i izdataka sa važećim zakonskim propisima, podzakonskim i internim aktima i ostalim aktima.

U toku obavljanja interne revizije nije bilo ograničenja, izuzev nemogućnosti provjere procjene iznosa potencijalnih obaveza po osnovu emitovanih prava osiguranim licima za ortopedska i druga medicinska pomagala, obzirom da nisu uneseni svi podaci u softver za obradu potvrda u dijelu praćenja njihove realizacije po osiguranim licima kroz račune.

Uzimajući u obzir cjelokupan izvještaj, ističemo najvažnije nalaze i preporuke sadržane u istom kako slijedi:

1. Odlukom o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala utvrđeno je pravo osiguranih osoba na ortopedska i druga pomagala koja se obezbijavaju u Zavodu zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona u okviru obaveznog zdravstvenog osiguranja i način ostvarivanja tog prava. Ova odluka je donesena od strane Vlade Tuzlanskog kantona temeljem Zakona o zdravstvenom osiguranju i tačke XVII Odluke o osnovnom paketu zdravstvenih prava a na usaglašeni prijedlog Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona i Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj 17.12.2010.godine (objavljena je u "Službenim novinama TK" broj: 1/11) sa primjenom od 2011.godine.

Do donošenja navedene Odluke, osigurana lica Zavoda su pravo na ortopedska i druga pomagala ostvarivala u skladu sa Uredbom o obimu i načinu ostvarivanja prava na ortopedska pomagala i endoproteze, koja je, po objavi Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stavljena van snage.

Članom 2. Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala propisano je da će se obim prava, vrsta pomagala, indikacije, rokovi korištenja i visina učešća Zavoda u njihovoj nabavci utvrditi odlukom o Jedinstvenoj listi pomagala i endoproteza koju, na prijedlog Ministarstva zdravstva i Zavoda, donosi Vlada.

Rješenjem direktora Zavoda broj: 01-37-141-1/13 od 01.02.2013.godine imenovana je Radna grupa za reviziju Jedinstvene liste pomagala i endoproteza od 10 članova sa zadatkom da izvrše reviziju postojeće i daju prijedlog nove Liste ortopedskih pomagala i endoproteza sa medicinskim indikacijama, rokovima korištenja, učešću Zavoda i drugim podacima koji se već nalaze na Listi koja se revidira. Do momenta podnošenja pojedinačnog izvještaja o obavljenoj reviziji tog segmenta Radna grupa nije bila okončala svoj zadatak.

U tom smislu dana je preporuka da se u što skorijem roku okončaju aktivnosti na sačinjavanju, usaglašavanju i konačnom utvrđivanju Liste ortopedskih pomagala i endoproteza, obzirom da je Lista koja se trenutno primjenjuje donesena temeljem Uredbe koja je stavljena van snage (samim tim i svi akti doneseni na osnovu Uredbe trebaju također biti stavljeni van snage).

Također je data preporuka da se izvrši usaglašavanje pratećih uputstava i procedura za realizaciju ortopedskih i drugih medicinskih pomagala sa Odlukom o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, i ostalim važećim propisima koji regulišu ovu oblast.

Navedene preporuke su realizovane te je donešena nova Odluka o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala kao i Uputstvo za provedbu navedene odluke.

2. Od ostalih preporuka u vezi sa ovim poslovnim procesom izdvajamo sljedeće:

- ***Izvršiti dopunu Uputstva u dijelu postupaka po podnesenoj potvrdi kojima bi se utvrdio način i kriteriji za produžavanje roka važenja ranije odobrenih potvrda koje nisu realizovane a za koje postoji potreba njihovog daljeg produžetka.***
- ***vršiti unos svih odobrenih ortopedskih pomagala u odgovarajuću evidenciju u HCFIS.***
- ***u cilju održavanja tekuće likvidnosti, plaćanje obaveza vršiti u skladu sa rokovima dospjeća naznačenih na fakturi***

3. Bez daljih kvalifikacija skrenuli smo pažnju na sljedeće:

U dogovoru sa izvođačem i odgovornim licima Stručne službe utvrditi i otkloniti sve manjkavosti softvera za obradu potvrda za ortopedska i druga medicinska pomagala u ostavljenom garantnom roku.

Uspostaviti unos realizovanih potvrda po računima.

U slučaju ukazane potrebe za budućim izmjenama i nadogradnjom postojećeg softvera, pripremiti precizne parametre i specifikacije potreba te blagovremeno obavljati testiranje softvera i reagovati u slučaju potrebnih reklamacija.

Uvidom u način rada, procedure i postupke odgovornih lica u Stručnoj službi a u vezi sa odobravanjem i realizacijom prava na ortopedska i druga medicinska pomagala i endoproteze, osim preporuka datih u pojedinačnom izvještaju o obavljenoj reviziji, nismo utvrdili značajnija odstupanja niti pogrešna iskazivanja u finansijskim izvještajima.

Stručno revizorsko mišljenje o internim kontrolama za ovaj segment poslovanja je zadovoljavajuće, što podrazumijeva da je sistem internih kontrola u revidiranom procesu uspostavljen na visokom nivou koji osigurava minimiziranje potencijalnih rizika, čime doprinosi ostvarivanju postavljenih ciljeva.

Izvještaj je razmatran sa rukovodiocima Zavoda i odgovornim licima, te su preporuke interne revizije uvažene i u toku je njihova implementacija.

6.5. Revizija poslovnog procesa Rashodi i izdaci Stručne službe – Upotreba službenih vozila i troškovi goriva, Nacrt Izvještaja broj: 04-37-105-35/13;

Izvještajem se nastojao sagledati sistem realizacije Finansijskog plana Zavoda za 2013.godinu u dijelu realizacije rashoda i izdataka Stručne službe za troškove goriva, način upotrebe službenih vozila Zavoda, kao i usklađenost sa zakonskim propisima, pravilnicima i drugim internim aktima koji regulišu ovaj segment poslovanja.

S tim u vezi, internom revizijom je obuhvaćeno:

- Preispitivanje cjelokupnog procesa upotrebe službenih vozila i troškova goriva,
- Računovodstveno i naturalno praćenje i evidentiranje rashoda u Glavnoj knjizi i pomoćnim evidencijama,
- Provjera i dokumentovanje usklađenosti evidentiranja rashoda na odgovarajuća analitička konta u Glavnoj knjizi u skladu sa važećim propisima,
- Provjera i dokumentovanje usklađenosti realizacije rashoda i izdataka sa važećim zakonskim propisima, podzakonskim i internim aktima i ostalim aktima.

Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona raspolaže sa tri službena vozila i to:

1. Volkswagen Passat 2.0 TDI; registarski broj vozila 237-J-071;
2. Opel Zafira 1.6; registarski broj vozila 510-J-873;
3. Citroen Saxo 1.1; registarski broj vozila 797-M-921;

Uzimajući u obzir cjelokupan izvještaj, ističemo najvažnije nalaze i preporuke sadržane u istom kako slijedi:

1. Uslovi i način korištenja službenih vozila regulisan je Procedurom o uslovima i načinu korištenja službenih vozila (dalje – Procedura).

Internom revizijom nismo utvrdili odstupanja u načinu upotrebe službenih vozila i vođenju evidencije o upotrebi službenih vozila u odnosu na Proceduru.

Putni nalozi su uredno popunjeni, ovjereni od strane ovlaštenih lica, kao i da su evidentirani ostali podaci o kretanju i radu vozila (relacija kretanja, vrijeme polaska i dolaska, pređeni kilometri, utrošak goriva i maziva i sl.).

Skrenuli smo pažnju da smo uvidom u evidenciju putnih naloga za vozilo Citroen Saxo, utvrdili da na pojedinim putnim nalogima nisu uneseni podaci o vozaču (nedostaje potpis vozača) u za to predviđenu kolonu putnog naloga.

2. Saglasno Pravilniku o računovodstvu, vrši se formalna i suštinska kontrola ispostavljenih faktura, kao i njihovo evidentiranje u Glavnu knjigu.

Internom revizijom nismo utvrdili odstupanja u dijelu koji se odnosi na računovodstveno evidentiranje troškova goriva i s tim u vezi nastalih obaveza.

Ipak, smatrali smo da bi, u cilju poboljšanja ukupnog sistema internih kontrola, bilo poželjno internim aktom odrediti normative prosječne potrošnje goriva i uspostaviti obavezu periodičnog praćenja potrošnje goriva, odnosno da li se prosječna potrošnja goriva kreće u okviru utvrđenih normativa.

3. Procedurom o uslovima i načinu korištenja službenih vozila (tačka 17.) utvrđeno je da je Odjeljenje za opšte i pravne poslove, između ostalog, dužno da jednom godišnje izvještava Upravni odbor Zavoda o stanju voznog parka, ukupnom broju pređenih kilometara, vremenu čekanja, utrošku goriva po vozilu, kao i drugim pitanjima od značaja za obavljanje prevoznih usluga.

Internom revizijom smo utvrdili da Odjeljenje za opšte i pravne poslove u izvještajnom periodu **nije izvještavalo** Upravni odbor o pitanjima koja su gore navedena.

S tim u vezi data je preporuka da se u narednom periodu uspostavi način izvještavanja o službenim vozilima na način kako je to predviđeno Procedurom o uslovima i načinu

korišćenja službenih vozila, ili, ukoliko Upravni odbor zaključi da ovo pitanje nije od posebnog značaja da bi se o njemu ovaj organ posebno izvještavao, da se uspostavi drugačiji mehanizam izvještavanja i s tim u vezi izvrši odgovarajuća korekcija Procedure.

Uvidom u način rada, procedure i postupke odgovornih lica u Stručnoj službi a u vezi sa upotrebom službenih vozila i troškova goriva, osim preporuka datih u pojedinačnom izvještaju, nismo utvrdili značajnija odstupanja od utvrđenih internih procedura niti pogrešna iskazivanja u finansijskim izvještajima.

Stručno revizorsko mišljenje o internim kontrolama za ovaj segment poslovanja je zadovoljavajuće, što podrazumijeva da je sistem internih kontrola u revidiranom procesu uspostavljen na visokom nivou koji osigurava minimiziranje potencijalnih rizika, čime doprinosi ostvarivanju postavljenih ciljeva.

Izvještaj je razmatran sa rukovodiocima Zavoda i odgovornim licima, te su preporuke interne revizije uvažene i u toku je njihova implementacija.

6.6. Revizija poslovnog procesa Rashodi i izdaci zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja – Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada – Stručna tijela i komisije, Nacrt Izvještaja broj: 04-37-56-2/14;

Izvještajem se nastojao sagledati sistem realizacije Finansijskog plana Zavoda za 2013.godinu u dijelu realizacije rashoda po osnovu naknada za angažman lica po ugovoru u komisijama i drugim stručnim tijelima Zavoda, način rada Komisija i drugih stručnih tijela i organa Zavoda kao i usklađenost sa zakonskim propisima, pravilnicima i drugim internim aktima koji se odnose na ovu oblast.

S tim u vezi, internom revizijom su obuhvaćene:

- dokumentacione i druge pretpostavke za formiranje i rad Stručnih tijela Zavoda,
- usklađenost sa zakonskim propisima i internim aktima koji se tiču obračunavanja i evidentiranja rashoda po osnovu rada Stručnih tijela Zavoda i njihovog računovodstvenog praćenja u skladu sa važećim politikama i procedurama,
- pravilnost u izvještavanju o realizaciji rashoda i usklađenost sa Finansijskim planom,
- izvještavanje o radu Stručnih tijela Zavoda,
- usklađenost rada Komisija i stručnih tijela sa njihovim nadležnostima,

Obim revizije je obuhvatio rashode i izdatke po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada realizovane u periodu od 01.01. do 31.12.2013.godine u ukupnom iznosu od **120.459,24 KM**, od čega se na neto naknade (naknade primljene na ruke ili neto-neto) odnosi 97.392 KM, dok se na pripadajuće porez i doprinose odnosi 23.067,24 KM.

Po osnovu rada u Komisijama i drugim stručnim tijelima Zavoda u toku 2013.godine **angažovano je ukupno 79 lica** (od čega su dva lica primala naknade po dva osnova – po osnovu članstva u Upravnom odboru i jednoj od Komisija Zavoda).

O obavljenoj internoj reviziji ovog segmenta poslovnog procesa sačinjen je Nacrt izvještaja koji je upućen rukovodiocima Zavoda i nadležnim licima odgovornim za rad Komisija i drugih stručnih i upravnih tijela Zavoda na razmatranje.

Konačne nalaze i preporuke po ovom izvještaju, Tim za reviziju će uključiti u Godišnji izvještaj za 2014.godinu.

6.7. Revizija poslovnog procesa Tekući transferi i drugi tekući rashodi – Naknade plaća zbog privremene spriječenosti za rad na teret zdravstvenog osiguranja, revizija u toku;

Izveštajem se nastoji sagledati sistem realizacije Finansijskog plana Zavoda za 2013.godinu u dijelu realizacije rashoda po osnovu rashoda i izdataka za tekuće transfere i druge tekuće rashode – Naknade plaća zbog privremene spriječenosti za rad na teret zdravstvenog osiguranja, provjera postupka kod utvrđivanja prava na naknadu plaće kao i usklađenost sa zakonskim propisima, pravilnicima i drugim internim aktima koji se odnose na ovu oblast.

S tim u vezi, internom revizijom je obuhvaćena procijena adekvatnosti, postojanje i djelotvornost internih kontrola u procesu realizacije i evidentiranja rashoda nastalih po osnovu naknada plaća i to:

- Provjera postupaka utvrđivanja prava na naknadu plaće s ciljem potvrđivanja da se postupak vrši u skladu sa zakonskim propisima i internim aktima Zavoda i ujednačeno u svim poslovnicama (uzorak pojedinačnih predmeta po svakoj poslovnici).
- Blagovremenost rješavanja po zahtjevu obveznika,
- Rad kontrolora Zavoda prilikom kontrole dužine trajanja privremene spriječenosti za rad i upućivanje na Drugostepenu ljekarsku komisiju Zavoda;
- Rad Ljekarske komisije Zavoda u postupcima utvrđivanja privremene spriječenosti za rad u drugom stepenu (po prigovoru) i u prvom stepenu (za INO osigurana lica);
- pravilnost u izvještavanju o realizaciji navedene kategorije rashoda i uporedba sa Finansijskim planom za tekuću godinu.
- razmatranje i dokumentovanje rizika u priznavanju, evidentiranju i praćenju ovih kategorija rashoda.
- dati preporuke za eventualno unapređenje u procesu vođenja postupaka i utvrđivanju prava na naknadu plaće.

Navedena revizija je u toku. Izvršena su preliminarna ispitivanja i prikupljanja dokumentacije od strane Poslovnica Zavoda, te je u toku njihovo testiranje.

Po okončanju interne revizije ovog segmenta poslovnog procesa bit će sačinjen Nacrt izvještaja koji će biti upućen rukovodiocima Zavoda i nadležnom licu odgovornom za rad Drugostepene ljekarske komisije na razmatranje.

Po konačnom usaglašavanju, o nalazima i preporukama po ovom izvještaju Tim za reviziju će izvijestiti u Godišnjem izvještaju za 2014.godinu.

6.8. Revizija učinka – Upravljanje primarnom zdravstvenom zaštitom u Tuzlanskom kantonu, revizija u toku;

Revizija učinka prema INTOSAI standardima podrazumijeva:

- reviziju ekonomičnosti upravnih aktivnosti u skladu sa značenjem upravnih načela i prakse, te politikama uprave;
- reviziju efikasnosti korištenja ljudskih, materijalnih, finansijskih i drugih resursa uključujući ispitivanje informacionih sistema, te upravljačkih i kontrolnih aktivnosti kod jedinica–institucija koje podliježu reviziji i
- reviziju efektivnosti-uspješnosti u odnosu na postavljene ciljeve jedinica-institucija koje podliježu reviziji, te reviziju ostvarenih aktivnosti u odnosu na namjeravane.

Cilj revizije je da se procijeni da li je upravljanje primarnom zdravstvenom zaštitom efikasno sa aspekta broja i kvalifikacione strukture angažovanog kadra od strane davaoca usluga potrebnih za izvršenje Programa zdravstvene zaštite, broja pruženih zdravstvenih usluga, sredstava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja koja su angažovana na izvršenju Programa, te rashoda i izdataka potrebnih za pružanje zdravstvenih usluga primarne zdravstvene zaštite.

Revizijska pitanja odnose se na ulogu i aktivnosti nadležnih institucija u upravljanju primarnom zdravstvenom zaštitom kako bi se postigli zacrtani ciljevi i opredjeljenja.

Provedbom revizije učinka u oblasti primarne zdravstvene zaštite pokušat će se dobiti odgovori na sljedeća pitanja:

1. Da li se u domovima zdravlja pružaju ujednačeno dostupne usluge zdravstvene zaštite u skladu sa Programom zdravstvene zaštite i zaključenim ugovorima?
2. Da li Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona dodjeljuje finansijska sredstva za pružanje ujednačeno dostupnih usluga uvažavajući kriterije za izradu Programa zdravstvene zaštite za područje Tuzlanskog kantona?
3. Da li je sistem planiranja i alokacije sredstava za pružanje usluga primarne zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u zdravstvenim ustanovama primarnog nivoa (domovima zdravlja) uspostavljen na način da osigurava njihovu finansijsku održivost u okviru raspoloživih sredstava?
4. Da li se analiza dostupnih podataka o broju pruženih usluga, broju angažovanih kadrova na pružanju usluga i iznosu sredstava po uposlenom, broju propisanih recepata za lijekove, izdatih uputnica i slično može dovesti u korelaciju sa procjenom efikasnosti domova zdravlja, učinkom timova i radnim opterećenjem?
5. Da li se analizom dostupnih podataka o praćenju realizacije finansijske podrške zdravstvenim ustanovama u uspostavi i jačanju sistema kvaliteta, postojanje odgovarajućih dokumentacionih pretpostavki za uspostavu i jačanje sistema kvaliteta u zdravstvenim ustanovama (pravilnici, procedure, izvještaji o kontrolama i sl), te rezultata testiranja poštivanja kliničkih puteva i smjernica, mogu izvesti zaključci o stepenu uspostave kvaliteta u zdravstvenim ustanovama. Odnosno da li se, u skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, osiguranim licima na području Tuzlanskog kantona garantuje ujednačeno pravo na zdravstvenu uslugu, standardne kvalitete i jednakog sadržaja?
6. Da li je razvijen monitoring i evaluacija realizacije Programa zdravstvene zaštite i zaključenih ugovora, odnosno da li se na osnovu monitoringa i evaluacije može pratiti realizacija postavljenih ciljeva iz Plana i programa mjera za unapređenje zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za područje Tuzlanskog kantona?

Navedena revizija je u toku. Izvršena su preliminarna ispitivanja i prikupljanja dokumentacije, te je u toku njihovo testiranje.

Po okončanju interne revizije ovog segmenta poslovnog procesa bit će sačinjen Nacrt izvještaja koji će biti upućen rukovodiocima Zavoda na razmatranje.

Po konačnom usaglašavanju, o nalazima i preporukama po ovom izvještaju Tim za reviziju će izvjestiti u Godišnjem izvještaju za 2014.godinu.

6.9. Revizije po nalogu direktora;

U toku 2013.godine nije bilo zahtjeva od strane rukovodioca Zavoda za posebnim revizijama.

7. PREGLED OSTALIH AKTIVNOSTI TIMA ZA REVIZIJU U 2013.GODINI

Ostale aktivnosti Tima za reviziju u toku 2013.godine obuhvatale su sačinjavanje sljedećih dokumenata:

- Godišnja strategija procjene rizika za 2013.godinu sa odgovarajućim obrascima za procjenu rizika kao osnov za sačinjavanje planova rada interne revizije,
- Godišnji plan rada interne revizije za 2013.godinu u kom su utvrđene planske aktivnosti i pojedinačne revizije za tu godinu,
- Godišnji izvještaj o aktivnostima Tima za reviziju za 2012.godinu,
- Godišnji izvještaj interne revizije za 2012.godinu – Obrazac GI – IR koji se, na osnovu člana 18. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine, izrađuje i dostavlja Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Fedearcije Bosne i Hercegovine i predstavlja osnovu za izradu Godišnjeg konsolidiranog izvještaja interne revizije iz člana 7. istog Zakona.

- Pored navedenog, Tim za reviziju je sačinio i prijedlog novog Pravilnika o internoj reviziji Zavoda zdravstvenog osiguranja u cilju usklađivanja postojećeg pravilnika sa važećim propisima iz oblasti interne revizije.

Pored obavljanja internih revizija po usvojenom Godišnjem planu rada za 2013.godinu, zaposlenici Tima za reviziju su obavljali aktivnosti koje se ne smatraju revizijama, a koje su uključivale pregled i kontrolu dokumentacije s ciljem sačinjavanja izvještaja iz po zadacima iz nadležnosti Komisije za kontrolu izvršenja zaključenih ugovora sa JZU Zdravstvene ustanove na području Tuzlanskog kantona za 2012.godinu i Komisije za kontrolu ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja sa posebnim akcentom na propisivanje lijekova na recept na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

S tim u vezi, u toku 2013.godine izvršen je obilazak svih zdravstvenih ustanova na području Tuzlanskog kantona, kao i pregled/kontrola medicinske i druge dokumentacije o čemu su sačinjeni sljedeći izvještaji:

1. Izvještaj o radu/realizaciji Programa rada Komisije za kontrolu izvršenja zaključenih ugovora za 2012.godinu (I dio - za aktivnosti u periodu oktobar – decembar 2012.godine) broj: 04-37-367/13 od 05.03.2013.godine i Izvještaji o obavljenoj kontroli po zdravstvenim ustanovama (konačni izvještaji) broj: 04-37-3673 (1-13)/13 od 28.10.2013.godine.

Direktor Zavoda je Rješenjem broj: 01-37-1431/12 od 06.09.2012.godine imenovao Komisiju za kontrolu izvršenja zaključenih ugovora sa JZU Zdravstvene ustanove na području Tuzlanskog kantona za 2012.godinu. Komisiju je činilo 7 članova a u istu su bili, pored zaposlenika Zavoda, uključeni po jedan predstavnik Ministarstva zdravstva i Zavoda za javno zdravstvo TK. Zaposlenici Tima za reviziju Selma Delić i Samir Buljubašić bili su uključeni kao predsjednik, odnosno član Komisije.

Zadatak Komisije je bio da izvrši kontrolu zaključenih ugovora o pružanju usluga zdravstvene zaštite za 2012.godinu sa JZU zdravstvene ustanove na području Tuzlanskog kantona u dijelu poštivanja i provedbe odredbi zaključenih ugovora sa zdravstvenim ustanovama na području Tuzlanskog kantona, a koje se tiču pružanja usluga zdravstvene zaštite, i koje se finansiraju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, kao i poštivanja zakonskih i drugih propisa koji regulišu oblast zdravstvene zaštite, pružanja usluga zdravstvene zaštite i izvještavanja o pruženim uslugama.

Kontrolu sa stručnog, ekonomskog i pravnog aspekta Komisija provodi pregledom medicinske, finansijske i druge raspoložive dokumentacije u zdravstvenoj ustanovi.

Glavni cilj Komisije je da osigura mišljenje o poštivanju odredbi i izvršenju Ugovora, a samim tim i korištenju i upravljanju sredstvima obaveznog zdravstvenog osiguranja od strane korisnika tih sredstava, odnosno da pruži doprinos pouzdanom izvještavanju o korištenju sredstava Zavoda, transparentnom i kvalitetnom upravljanju prihodima i rashodima.

Aktivnosti Komisije su, pored obavljene kontrole na terenu, obuhvatala i izradu Plana i programa rada Komisije, radne dokumentacije, sastanke članova Komisije i izradu izvještaja o obavljenoj kontroli (zbirnih i pojedinačnih po zdravstvenim ustanovama)

Komisija je u svom izvještaju dala mišljenje o poštivanju odredbi i izvršenju zaključenih ugovora, iznošenjem nalaza obavljene kontrole, zaključaka i davanjem preporuka.

Svi izvještaji su dostavljeni rukovodiocu Zavoda.

2. Izvještaj o izvršenoj kontroli ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja sa posebnim akcentom na propisivanje INSULINA na recept na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja od 14.08.2013.godine.

Rješenjem direktora Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona broj:01-37-409/13 od 14.03.2013. godine imenovana je stalna Komisija za kontrolu ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja sa posebnim akcentom na propisivanje lijekova na recept na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Komisija broji ukupno 19 članova a čine je zaposlenici Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, javnih zdravstvenih ustanova - domova zdravlja sa područja Tuzlanskog kantona i Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona. Zaposlenici Tima za reviziju Selma Delić i Samir Buljubašić bili su uključeni kao članovi Komisije.

Zadatak Komisije je bio da u javnim zdravstvenim ustanovama - domovi zdravlja sa područja Tuzlanskog kantona izvrši kontrolu ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i provođenja ugovornih obaveza u dijelu koji se odnosi na propisivanje lijekova na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Cilj kontrole je poboljšanje efikasnosti funkcionisanja zdravstvenog sistema, obezbjeđenje uslova za nesmetano ostvarivanje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i racionalno i zakonito raspolaganje javnim prihodima, provođenje ugovornih obaveza sa posebnim osvrtnom na kontrolu najpropisivanijih lijekova (antidijabetici) i evidentiranja recepata, količina izdatih pakovanja i propisanih dnevnih doza u zdravstvene kartone osiguranih lica

Komisija je u skladu sa prethodno utvrđenim planom obilaska zdravstvenih ustanova u periodu od 25.04. do 31.07.2013. godine izvršila kontrolu propisivanja insulina na recept koji se finansiraju na teret sredstava Zavoda. Predmet kontrole su bili insulini realizovani u periodu 01.01.-31.05.2013.godine.

Kontrola je obavljena uvidom u zdravstvene kartone ovih osiguranih lica, pri čemu je izvršena provjera da li su insulini propisivani u skladu sa Pravilnikom o načinu propisivanja i izdavanja lijekova, doktrinarnim pristupom i kliničkim smjernicama u terapijskom tretmanu za oboljele od Diabetes mellitus-a, odnosno da li postoje prekoračenja u propisivanju u odnosu na preporučenu dozu. Komisija je cijnila i vođenje propisane medicinske dokumentacije od strane ovlaštenih ljekara.

Rezultati kontrole, zajedno sa mišljenjem i preporukama Komisija je iznijela u izvještaju o obavljenoj kontroli koji je dostavljen rukovodiocu Zavoda.

3. Izvještaji o izvršenoj kontroli ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja sa posebnim akcentom na propisivanje INSULINA na recept na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja - naknadna kontrola u pojedinačnim zdravstvenim ustanovama/ambulantama.

Nakon prve obavljene kontrole propisivanja insulina na teret sredstava Zavoda, a po ukazanoj potrebi, Komisija je izvršila i ponovni uvid/kontrolu u pojedinim zdravstvenim ustanovama/ambulantama na području Tuzlanskog kantona. O svakoj pojedinačnoj kontroli sačinjavani su odgovarajući izvještaji.

4. Izvještaji o izvršenoj kontroli ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja sa posebnim akcentom na propisivanje INSULINA na recept na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja - naknadna kontrola u pojedinačnim zdravstvenim ustanovama/ambulantama.
5. Izvještaj Komisije o izvršenoj kontroli recepata realizovanih u PA "Anea" Tuzla od 25.10.2013.godine.

Komisija je, u skladu sa svojim ovlaštenjima izvršila obilazak svih zdravstvenih ustanova na području Tuzlanskog kantona u cilju provođenja kontrole propisivanja lijeka INSULIN na teret sredstava Zavoda. Kontrola u JZU DZ Tuzla izvršena je u dane 30.07. i 31.07.2013.godine, pri čemu je izvršen uvid u zdravstvene kartone 30 osiguranih lica. O rezultatima kontrole Komisija je sačinila izvještaj koji je dana 01.08.2013.godine dostavljen JZU DZ Tuzla (veza Izvještaj Komisije broj: 01-37-409-33-1/13).

Na nalaz o obavljenoj kontroli Komisije, prigovor je dostavila dr. Dragana Đurić, specijalista porodične medicine. U svojoj izjavi, dr. Dragana Đurić je izrazila sumnju u tačnost evidencije Zavoda o realizovanim receptima obzirom da je prema evidenciji Zavoda iskazana veća potrošnja lijeka insulin u odnosu na propisanu količinu.

Po dostavljenom prigovoru, Komisija je izvršila ponovni uvid u evidenciju o realizovanim receptima, zdravstvene kartone pacijenata koje je na ponovni uvid donijela dr Dragana

Đurić, kao i u originalne recepte. Ponovnom provjerom podataka potvrđene su razlike propisanih lijekova u odnosu na realizovane, ali se došlo do zaključka da su recepti naknadno ISPRAVLJANI od strane neovlaštenog lica, sa vjerovatnom namjerom da se Zavodu fakturišu veće količine lijekova.

Temeljem novih činjenica, Komisija je pokrenula aktivnosti ponovne provjere realizovanih recepata i to kontrolom originalnih recepata, pri čemu je utvrdila postojanje određenog broja naknadno ispravljenih recepata s ciljem fakturisanja većih količina lijekova od propisanih. Svi recepti za koje je iskazana sumnja da su naknadno ispravljeni realizovani su u PA "Anea" Tuzla.

Obzirom na postojanje opravdanih sumnji na zloupotrebu s ciljem sticanja materijalne koristi, a na štetu Zavoda, predstavnici Zavoda dr.Mirjana Aničić-Duhaček, Emir Nuhanović, dipl.ecc., Delić Selma dipl.ecc i Dženita Merdan dipl.ecc. izvršili su obilazak ambulanti porodične medicine DZ Tuzla, DZ Čelić i DZ Živinice te izvršili uvid u zdravstvene kartone osiguranih lica čiji recepti su realizovani putem PA "Anea" Tuzla a za koje je postojala sumnja da su naknadno prepravljani.

Rezultati kontrole dati su u navedenom izvještaju koji je dostavljen rukovodiocima Zavoda, a izvršena je i prijava zloupotrebe recepata nadležnim organima MUP-a o čemu postoje i odgovarajući zapisnici.

Pored navedenih aktivnosti članovi Tima za reviziju su, na zahtjev drugih odjeljenja, vršili druge poslove kao što su: usaglašavanja finansijskih evidencija, preračuni stranih valuta, obračuni zateznih kamata i troškova spora, učešće u izradi normativnih akata Zavoda i sl.

S tim u vezi urađeno je sljedeće:

1. Krajem 2012.godine pokrenute su aktivnosti, u saradnji sa Odsjekom za INO osiguranje, na sravnjenju evidencija o obavezama i potraživanjima po osnovu stvarnih troškova i paušalnih naknada koji proizilaze iz realizacije Međunarodnih ugovora koje je Bosna i Hercegovina zaključila sa zemljama ugovornicama, sa Federalnim fondom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja. Početkom 2013. godine sačinjen je Izvještaj o stanju obaveza i potraživanja po osnovu INO osiguranja broj: 04-37-105-2/13 od 15.01.2013. godine.
2. U toku 2013.godine Tim za reviziju je, na zahtjev Odjeljenja za pravne i opšte poslove, u kontinuitetu vršio preračune stranih valuta i obračune zateznih kamata po sudskim sporovima sa pravnim i fizičkim licima (npr. Općina Kladanj, Zovko osiguranje, JU Dom penzionera Tuzla, JU Elektroprijenos AD Banja Luka, fizičko lice Kuduzović itd).
3. U toku 2013.godine, Tim za reviziju se u više navrata pismeno očitovao na zahtjev Odjeljenja za pravne i opšte poslove u vezi sa problematikom sudskog spora sa Općinom Kladanj.

8. KONTINUIRANA EDUKACIJA ČLANOVA TIMA ZA REVIZIJU

Edukacija zaposlenika Tima za reviziju se provodi kao:

1. obavezna stručna edukacija uposlenih, koja se odnosi na pohađanje i učešće na stručnim skupovima (simpozijima, seminarima, radionicama i sl.) iz oblasti računovodstva i revizije sa ciljem kontinuirane edukacije i stručnog usavršavanja;
2. interna edukacija, koja se odvija kontinuirano tokom godine, uz redovan tok aktivnosti, putem uputstava, smjernica, radnih sastanaka i slično. Interna edukacija se odnosi na upoznavanje revizora sa značajnim pitanjima iz oblasti revizije i drugih propisa, kako bi se postigla bolja osposobljenost u cilju djelotvornijeg i efikasnijeg obavljanja planiranih aktivnosti, kao i stalnog unapređenja rada, kroz doradu metodologije revizijskog rada i svih drugih elemenata neophodnih za izradu što kvalitetnijeg revizijskog izvještaja.
3. ostala edukacija, koja obuhvata samoedukaciju zaposlenih kroz praćenje savremenih trendova i dostignuća iz oblasti računovodstva i revizije, te njihovu implementaciju unutar vlastite organizacije.

Obaveza edukacije računovođa i revizora regulisana je Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine i to putem kontinuirane edukacije koju provode Profesionalna tijela po propisima na koje saglasnost daje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine po pribavljenom mišljenju nadležnog Ministarstva, a provodi se putem pohađanja seminara, simpozija, radionica i drugo.

U toku 2013.godine revizori Tima za reviziju su obavili obaveznu kontinuiranu edukaciju iz oblasti računovodstva i revizije u trajanju od ukupno 140 sati, i to:

- Seminari za godišnji i polugodišnji obračun: 4 seminara (28 sati);
- Ostali seminari i radionice: 11 seminara (77 sati);
- Simpoziji: 2 simpozija (20 sati);
- Samoedukacija: priznato ukupno 15 sati;

9. PREGLED OSTVARENIH REVIZORSKIH DANA NA BAZI SATI RADA TIMA ZA REVIZIJU U 2013.GODINI

Prema podacima iz evidencija o radnom vremenu, zaposlenici Tima za reviziju su ostvarili ukupno 4.305 sati rada, što čini ukupno 574 revizorskih dana, a što ilustruju podaci u narednom tabelarnom pregledu:

Tabela 2 . Pregled ostvarenih sati/dana rada u 2013.godini

Red. br.	Opis	Glavni revizor			Revizor 1*			Revizor 2			UKUPNO		
		Ostvareni sati	Broj dana	Struktura %	Ostvareni sati	Broj dana	Struktura %	Ostvareni sati	Broj dana	Struktura %	Ostvareni sati	Broj dana	Struktura %
I	Ukupan fond sati/dana u 2012.godini	1.957,5	261	100,00	1.957,5	160	100,0	1.957,5	261	100,0	5.115,0	682	100,00
II	Ukupna odsustva (1 do 5)	277,5	37	14,18	307,5	41	25,6	225,0	30	11,5	810,0	108	15,84
1	Godišnji odmor	202,5	27	10,34	232,5	31	19,38	157,5	21	8,05	592,5	79	11,58
2	Praznik	45,0	6	2,30	45,0	6	3,75	45,0	6	2,30	135,0	18	2,64
3	Plaćeno odsustvo	30,0	4	1,53	30,0	4	2,50	22,5	3	1,15	82,5	11	1,61
4	Privremena spriječenost za rad	0,0	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0	0	0,00
5	Druga odsustva	0,0	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0	0	0,00
III	Ukupan ostvareni fond revizorskih sati/dana (I-II)	1.680,0	224	85,82	1.650,0	119	74,38	1.732,5	231	88,51	4.305,0	574	84,16

* U Timu za reviziju od 22.05.2012.godine

Napominjemo da je značajan broj revizijskih dana u toku 2013.godine utrošen na aktivnosti koje se ne smatraju internim revizijama, akoje su se odnosile na angažman članova Tima za reviziju u Komisijama za kontrolu provedbe ugovora sa zdravstvenim ustanovama i Komisiji za kontrolu ostvarivanja prava osiguranih lica na zdravstvenu zaštitu sa posebnim aspektom na kontrolu propisivanja lijekova na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Rad u navedenim komisijama zahtijevao je veliki angažman u smislu pripreme i obrade dokumentacije koja je temelj za kontrolu i terenski rad – obilazak zdravstvenih ustanova na području Tuzlanskog kantona, organizaciju i pripremu kontrola, koordinaciju rada članova komisija – naročito članova iz drugih ustanova, kao i značajan utrošak vremena na sačinjavanje izvještaja o obavljenim kontrolama.

Navedeno je značajno uticalo na smanjenje broja raspoloživih revizijskih dana za aktivnosti interne revizije, a što je uticalo na broj okončanih pojedinačnih izvještaja o obavljenim internim revizijama po segmentima poslovnih procesa Zavoda.

10. ZAKLJUČCI I MJERE ZA POBOLJŠANJE RADA INTERNE REVIZIJE

Protekle 2013.godinu obilježili su događaji koji su će imati značajnog uticaja na organizaciju i način rada interne revizije uopšte, a tiču se donošenja određene zakonske regulative od strane federalnog ministra finansija i to Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine i Pravilnika o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru Federacije Bosne i Hercegovine.

U cilju poboljšanja kvalitete i efikasnosti rada Tima za reviziju neophodno je poduzeti određene korake na realizaciji sljedećih mjera:

- Članom 11. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine definisane su jedinice interne revizije u izvanbudžetskim fondovima, te je u stavu 1, alineja 7. Ovog člana utvrđeno da je Zavod zdravstvenog osiguranja TK obavezan uspostaviti jedinicu interne revizije.

Članom 13. Istog pravilnika utvrđeno je da sve organizacije koje su obavezne uspostaviti jedinice interne revizije trebaju u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika pribaviti mišljenje CHJ FMF u vezi sa dijelom pravilnika o unutrašnjoj organizaciji koji se odnosi na internu reviziju.

S tim u vezi potrebno je u narednom periodu tražiti saglasnost CHJ o dijelu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta za dio koji se tiče Tima za reviziju, te u slučaju potrebe, u skladu sa preporukama CHJ izvršiti odgovarajuća usklađivanja.

- Dalje jačanje kadrovske strukture kroz usklađivanje sa Pravilnikom o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru Federacije Bosne i Hercegovine, kao i popunjavanjem upražnjenog radnog mjesta pomoćnika revizora – diplomiranog pravnika;
- Poboljšanje rada internih revizora uspostavljanjem vlastite Metodologije rada, u skladu sa važećim propisima interne revizije javnog sektora, Priručnikom za internu reviziju, međunarodnim revizorskim standardima IIA i najboljom praksom Evropske unije;
- Efikasnije upravljanje radnim vremenom u cilju efektivnijeg učinka iskorištenosti raspoloživih revizorskih dana i povećanja broja obavljenih internih revizija. Kontinuirano povećavanje revizijske efikasnosti i djelotvornosti;
- Jačanje i unapređenje sistema internih kontrola unutar Zavoda; Kvalitetnom uspostavom internih kontrola u Zavodu postigla bi se usklađenost poslovnih procesa i finansijskih transakcija koji iz njih proizilaze sa zakonskim i drugim propisima, čime bi se dala prednost obavljanju revizija učinkovitosti u sistemu zdravstva na području Tuzlanskog kantona u odnosu na finansijsku reviziju i reviziju usklađenosti.
- Unapređenje rada Tima za reviziju primjenom stečenih znanja iz edukacija i stručnih usavršavanja i to posebno u sljedećim područjima:
 - procjena rizika i strateško planiranje,
 - napredne revizijske tehnike,
 - računovodstvo i finansijsko upravljanje,
 - informatičko usavršavanje,
 - upoznavanje sa najboljom revizijskom praksom u BiH i inostranstvu itd.
- Uspostavljanje i održavanje saradnje sa Centralnom harmonizacijskom jedinicom Ministarstva finansija, Uredom za reviziju u institucijama Federacije Bosne i Hercegovine i jedinicama za internu reviziju u drugim organima/vanbudžetskim fondovima;

11. PREGLED IZVRŠENJA FINANSIJSKOG PLANA ZA 2013.GODINU

Ukupni planirani prihodi i primici Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona za 2013.godinu planirani su u iznosu od 202.409.685 KM. Ukupni rashodi i izdaci za 2013.godinu planirani su u visini ostvarenih prihoda i primitaka.

Korekcije planskih pozicija u toku 2013.godine vršene su u skladu sa:

- Odlukom Upravnog odbora Zavoda o odobravanju rasporeda i korištenja sredstava sa pozicije "Tekuća rezerva" broj: 01-05-1-61/13 od 09.05.2013.godine u iznosu od 60.000 KM. Odlukom je izvršen raspored sredstava sa pozicije 600 000 - Tekuća rezerva, na poziciju 614 175 – Ostali transferi za zdravstvo-transferi zdravstvenim institucijama na ime finansijske pomoći za nabavu 3000 doza HIB vaccine.

- Odlukom Upravnog odbora Zavoda o odobravanju rasporeda i korištenja sredstava sa pozicije "Tekuća rezerva" broj: 01-05-1-88/13 od 31.07.2013.godine u iznosu od 20.000 KM. Odlukom je izvršen raspored sredstava sa pozicije 600 000 - Tekuća rezerva, na poziciju 613 960 – Zatezne kamate i troškovi spora.
- Odlukom Upravnog odbora Zavoda o unutrašnjoj preraspodjeli rashoda broj:01-05-1-108/13 od 26.09.2013.godine u iznosu od 31.400 KM. Ovom Odlukom je izvršena unutrašnja preraspodjela rashoda sa pozicije 821 500 – Nabavka stalnih sredstava u obliku građevina u iznosu od 14.000 KM i 821 500 – Nabavka stalnih sredstava u obliku prava u iznosu od 17.400 KM, na poziciju 611 100 – Bruto plaće i naknade plaća u iznosu od 24.200 KM, 611 200 – Naknade troškova zaposlenih u iznosu od 4.000 KM i 612 000 – Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi u iznosu od 3.200 KM.
- Odlukom Upravnog odbora Zavoda o odobravanju rasporeda i korištenja sredstava sa pozicije "Tekuća rezerva" broj: 01-05-1-109/13 od 26.09.2013.godine u iznosu od 14.000 KM. Odlukom je izvršen raspored sredstava sa pozicije 821 200 - Tekuća rezerva, na poziciju 614 817 – Izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju u iznosu od 10.000 KM i 614 259/3 – Ostali transferi pojedincima na području zdravstvenog osiguranja – finansiranje premije osiguranja dobrovoljnim davaocima krvi u iznosu od 4.000 KM.
- Odlukom Upravnog odbora Zavoda o unutrašnjoj preraspodjeli rashoda broj:01-05-1-124/13 od 11.11.2013.godine u iznosu od 9.680 KM. Ovom Odlukom je izvršena unutrašnja preraspodjela rashoda na pozicijama 821 300 – Nabavka opreme u iznosu od 2.500 KM i 821 500 – Nabavka stalnih sredstava u obliku prava u iznosu od 7.180 KM.
Obzirom da se radi o rasporedu sredstava unutar sintetičke pozicije, raspored po prethodne dvije odluke se ne vidi u tabelarnom pregledu izvršenja Finansijskog plana - rashodi i izdaci, koji je dat u nastavku teksta.
- Odlukom Upravnog odbora Zavoda o odobravanju rasporeda i korištenja sredstava sa pozicije "Tekuća rezerva" broj: 01-05-1-125/13 od 11.11.2013.godine u iznosu od 36.000 KM. Odlukom je izvršen raspored sredstava sa pozicije 600 000 - Tekuća rezerva, na poziciju 613 421 – Lijekovi.
- Odlukom Upravnog odbora Zavoda o odobravanju rasporeda i korištenja sredstava sa pozicije "Tekuća rezerva" broj: 01-05-1-175/13 od 23.12.2013.godine u iznosu od 733.006 KM. Odlukom je izvršen raspored sredstava sa pozicije 600 000 - Tekuća rezerva, na poziciju 613 421 – Lijekovi u iznosu od 643.006 KM i 614 259/2 – Ostali transferi pojedincima na području zdravstvenog osiguranja – asistirana reprodukcija/oplodnja u iznosu od 90.000 KM.
- Odlukom Upravnog odbora Zavoda o unutrašnjoj preraspodjeli rashoda broj:01-05-1-176/13 od 23.12.2013.godine u iznosu od 1.350.000 KM. Ovom Odlukom je izvršena unutrašnja preraspodjela rashoda sa pozicije 613 943 – Bolnička i vanbolnička dijagnostika u iznosu od 450.000 KM, 613 944 – Farmaceutske usluge u iznosu 102.000 KM i 614 251 – Naknade plaća za vrijeme privremene spriječenosti za rad na teret zdravstvenog osiguranja u iznosu od 798.000 KM, na poziciju 613 421 – Lijekovi u iznosu od 1.350.000 KM.

U toku 2013.godine prihodi i primici ostvareni su u ukupnom iznosu od 196.425.599 KM, što je 97,04 od ukupno planiranih.

Ukupni rashodi i izdaci u 2013.godini ostvareni su u iznosu od 196.299.420 KM, što je 96,98% od planiranih.

U 2013.godini ostvaren je višak prihoda nad rashodima u iznosu od 126.179 KM.

U tabelarnim pregledima koji slijede dat je prikaz izvršenja Finansijskog plana za 2013.godinu:

Pregled izvršenja Finansijskog plana – prihodi i primici

Redni broj	Ekonomski kod	OPIS	Plan	Usklađivanje	Ukupan Plan	Ostvareno	Indeks (6/5)	Struktura %	
								5	6
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
I		PRIHODI I PRIMICI (II+V)	202.409.685	0	202.409.685	196.425.599	97,04	100,00	100,00
II	70000	PRIHODI (III+IV)	202.409.685	0	202.409.685	196.425.599	97,04	100,00	100,00
III	71000	PRIHODI OD POREZA	187.809.685	0	187.809.685	180.854.971	96,30	92,79	92,07
1.	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu (zdravstveno osiguranje)	187.809.685	0	187.809.685	180.854.971	96,30	92,79	92,07
1.1.	712111	zaposlenih	180.485.412	0	180.485.412	173.862.055	96,33	89,17	88,51
1.1.1.	712111/1	Doprinosi za zdravstveno osiguranje iz plaća i na plaće	173.249.634		173.249.634	168.797.917	97,43	85,59	85,93
1.1.2.	712111/2	Doprinosi za zdravstveno osiguranje za korisnike penzija	3.688.272		3.688.272	3.376.265	91,54	1,82	1,72
1.1.3.	712111/4	Doprinosi od obveznika osiguranih u skladu sa članom 27.	1.620.296		1.620.296	1.287.215	79,44	0,80	0,66
1.1.4.	712111/5	Doprinosi za osiguranike - obveznik nadležni organ Kantona/općine	1.927.210		1.927.210	400.658	20,79	0,95	0,20
1.2.	712116	Doprinosi za zdravstveno osiguranje iz primitaka od druge samostalne djelatnosti i povremenog stalnog rada	1.500.000		1.500.000	1.145.436	76,36	0,74	0,58
1.3.	712130	samozaposlenih ili nezaposlenih	5.824.273	0	5.824.273	5.847.481	100,40	2,88	2,98
1.3.1.	712132	Doprinosi za zdravstveno osiguranje poljoprivrednika	15.000		15.000	1.851	12,34	0,01	0,00
1.3.2.	712133	Doprinosi za zdravstveno osiguranje koji za nezaposlene osobe plaćaju kantonalne službe za zapošljavanje	5.809.273		5.809.273	5.845.629	100,63	2,87	2,98
IV	72000	NEPOREZNI PRIHODI	14.600.000	0	14.600.000	15.570.627	106,65	7,21	7,93
2	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	300.000	0	300.000	137.357	45,79	0,15	0,07
2.1.	721390	Kamate primjene od pozajmica i učešća u kapitalu (kamate na depozite)	300.000		300.000	137.357	45,79	0,15	0,07
3.	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	14.300.000	0	14.300.000	15.433.271	107,92	7,06	7,86
3.1.	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga	14.300.000	0	14.300.000	15.433.271	107,92	7,06	7,86
3.1.1.	722610	Prihodi od pružanja usluga građanima	50.000		50.000	16.016	32,03	0,02	0,01
3.1.2.	722630	Vastiti prihodi	14.250.000	0	14.250.000	15.417.255	108,19	7,04	7,85
3.1.2.1.	722637	Prihodi od INO osiguranja	6.000.000		6.000.000	7.983.002	133,05	2,96	4,06
3.1.2.2.	722638	Ostali prihodi	50.000		50.000	90.545	181,09	0,02	0,05
3.1.2.3.	722639	Prihodi od neposrednog učešća	8.200.000		8.200.000	7.343.707	89,56	4,05	3,74
V	810000	PRIMICI			0			0,00	0,00

U toku 2013.godine nije bilo usklađivanja prihoda i primitaka.

Pregled izvršenja Finansijskog plana – rashodi i izdaci

Redni broj	Ekonomski kod	OPIS	Plan	Unutrašnje preraspodjele	Raspored tekuće rezerve	Ukupan Plan	Ostvareno	Indeks (7/6)	Struktura %	
									6	7
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I		RASHODI I KAPITALNI IZDACI (I+III+IV)	202.409.685	0	0	202.409.685	196.299.420	96,98	100,00	100,00
II	610 000	TEKUĆI RASHODI (1+2+3+4)	201.142.679	31.400	863.006	202.037.085	196.199.094	97,11	99,82	99,95
1.	611 000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.666.560	28.200	0	2.694.760	2.691.311	99,87	1,33	1,37
1.1.	611 100	Bruto plaće i naknade plaća	2.312.760	24.200		2.336.960	2.335.181	99,92	1,15	1,19
1.2.	611 200	Naknade troškova zaposlenih	353.800	4.000		357.800	356.130	99,53	0,18	0,18
2.	612 000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	271.000	3.200		274.200	269.525	98,29	0,14	0,14
3.	613 000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	189.750.119	798.000	699.006	191.247.125	186.843.806	97,70	94,49	95,18
3.1.	613 100	Putni troškovi	22.620			22.620	5.107	22,58	0,01	0,00
3.2.	613 200	Izdaci za energiju	112.500			112.500	94.088	83,63	0,06	0,05
3.3.	613 300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	153.520			153.520	131.076	85,38	0,08	0,07
3.4.	613 400	Nabavka materijala i sitnog inventara	38.462.859	1.350.000	679.006	40.491.865	39.934.507	98,62	20,00	20,34
3.4.1.	613 410	Administrativni materijal i sitan inventar	63.150			63.150	47.031	74,48	0,03	0,02
3.4.2.	613 421	Lijekovi	38.389.909	1.350.000	679.006	40.418.915	39.878.637	98,66	19,97	20,32
3.4.3.	613 430	Obrazovni materijal	3.500			3.500	3.146	89,87	0,00	0,00
3.4.4.	613 480	Ostali materijal posebne namjene	6.300			6.300	5.693	90,37	0,00	0,00
3.5.	613 500	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	11.900			11.900	8.089	67,97	0,01	0,00
3.6.	613 600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	2.700			2.700	1.784	65,33	0,00	0,00
3.7.	613 700	Izdaci za tekuće održavanje	73.690			73.690	28.550	38,74	0,04	0,01
3.8.	613 800	Izdaci osiguranja, bankovnih usluga i usluga platnog prometa	13.840			13.840	6.866	49,61	0,01	0,00
3.9.	613 900	Ugovorene i druge posebne usluge	150.896.490	-552.000	20.000	150.364.490	146.633.760	97,52	74,29	74,70
3.9.1.	613 910	Izdaci za informisanje	20.000			20.000	13.539	67,70	0,01	0,01
3.9.2.	613 920	Usluge za stručno obrazovanje	11.000			11.000	6.851	62,28	0,01	0,00
3.9.3.	613 930	Stručne usluge	10.000			10.000	7.761	77,61	0,00	0,00
3.9.4.	613 940	Medicinske i laboratorijske usluge	150.689.089	-552.000	0	150.137.089	146.453.767	97,55	74,17	74,61
3.9.4.1.	613 941	Primarna opća zdravstvena zaštita	35.423.238	0	0	35.423.238	34.649.946	97,82	17,50	17,65
3.9.4.1.1.	613 941	Primarna opća zdravstvena zaštita	35.192.019			35.192.019	34.475.938	97,97	17,39	17,56
3.9.4.1.2.	613 9415	Liječenje van Kantona primarnog nivoa	141.438			141.438	137.839	97,46	0,07	0,07
3.9.4.1.3.	613 9419	Ostali rashodi primarne zdravstvene zaštite	89.781			89.781	36.169	40,29	0,04	0,02
3.9.4.2.	613 942	Porodična medicina	19.398.578			19.398.578	18.982.343	97,85	9,58	9,67
3.9.4.3.	613 943	Konzultativno - specijalistička zdravstvena zaštita vanbolničkog i bolničkog nivoa	29.065.727	-450.000	0	28.615.727	27.747.719	96,97	14,14	14,14
3.9.4.3.1.	613 943	Konzultativno - specijalistička zdravstvena zaštita vanbolničkog nivoa	11.823.385			11.823.385	11.582.756	97,96	5,84	5,90
3.9.4.3.2.	613 943	Konzultativno - specijalistička zdravstvena zaštita bolničkog nivoa	12.644.112			12.644.112	12.391.230	98,00	6,25	6,31
3.9.4.3.3.	613 943	Bolnička i vanbolnička dijagnostika***	4.588.230	-450.000		4.138.230	3.768.657	91,07	2,04	1,92
3.9.4.3.4.	613 9435	Usluge liječenja van Kantona konzultativno-specijalističkog nivoa	10.000			10.000	5.076	50,76	0,00	0,00
3.9.4.4.	613 944	Farmaceutske usluge	2.600.000	-102.000		2.498.000	2.377.011	95,16	1,23	1,21
3.9.4.5.	613 945	Bolnička zdravstvena zaštita sekundarnog nivoa	47.479.339	0	0	47.479.339	46.470.741	97,88	23,46	23,67
3.9.4.5.1.	613 945	Bolnička zdravstvena zaštita sekundarnog nivoa	47.305.043			47.305.043	46.358.942	98,00	23,37	23,62
3.9.4.5.2.	613 9455	Usluge liječenja van Kantona sekundarnog nivoa	174.236			174.236	111.799	64,14	0,09	0,06
3.9.4.6.	613 946	Bolnička zdravstvena zaštita tercijarnog nivoa	11.052.052	0	0	11.052.052	10.635.000	96,14	5,47	5,42
3.9.4.6.1.	613 946	Bolnička zdravstvena zaštita tercijarnog nivoa	10.479.729			10.479.729	10.270.134	98,00	5,18	5,23
3.9.4.6.2.	613 9465	Usluge liječenja van Kantona tercijarnog nivoa	582.333			582.333	364.866	62,66	0,29	0,19
3.9.4.7.	613 947	Javno zdravstvena djelatnost	1.148.525			1.148.525	1.125.556	98,00	0,57	0,57
3.9.4.8.	613 948	Liječenje u inostranstvu	350.000			350.000	339.851	97,10	0,17	0,17
3.9.4.9.	613 949	Izdaci po osnovu ostvarivanja prava osiguranih lica za ortopedska i druga medicinska pomagala	4.161.600			4.161.600	4.125.582	99,13	2,06	2,10
3.9.5.	613 960	Zatezne kamate i troškovi spora	15.000		20.000	35.000	23.163	66,18	0,02	0,01
3.9.6.	613 970	Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada	113.985			113.985	97.392	85,44	0,06	0,05
3.9.7.	613 980	Izdaci za poreze i doprinose na dohodak od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	35.436			35.436	31.287	88,29	0,02	0,02
3.9.8.	613 990	Ostale nespomenute usluge i dadžbine	2.000			2.000	0	0,00	0,00	0,00
4.	614 000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi***	8.455.000	-798.000	164.000	7.821.000	6.394.452	81,76	3,86	3,26
4.1.	614 175	Ostali transferi za zdravstvo - transferi zdravstvenim institucijama	5.000		60.000	65.000	60.419	92,95	0,03	0,03
4.2.	614 251	Naknade plaća zbog privremene sprječivosti za rad na teret zdravstvenog osiguranja	7.980.000	-798.000		7.182.000	5.886.241	81,96	3,55	3,00
4.3.	614 252	Naknada putnih troškova i dnevnica zbog ostvarivanja zdravstvene zaštite***	110.000			110.000	38.312	34,83	0,05	0,02
4.4.	614 259 / 1	Ostali transferi pojed. na području zdr.osig. - postoper.rehab. lica sa ugrađenim kohearnim implantatima	80.000			80.000	48.100	60,13	0,04	0,02
4.5.	614 259 / 2	Ostali transferi pojed. na području zdr.osig. - asistiranje reprodukcija/optičnja	210.000		90.000	300.000	283.357	94,45	0,15	0,14
4.6.	614 259 / 3	Ostali transferi pojed. na području zdr.osig. - finansiranje premije osiguranja dobrovoljnim davaocima kviv	70.000		4.000	74.000	73.700	99,59	0,04	0,04
4.7.	614 817	Izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju			10.000	10.000	4.323	43,23	0,00	0,00
III	820 000	KAPITALNI IZDACI	404.000	-31.400	0	372.600	100.326	26,93	0,18	0,05
5.	821 000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	404.000	-31.400	0	372.600	100.326	26,93	0,18	0,05
5.1.	821 200	Nabavka građevina	140.000	-14.000		126.000	0	0,00	0,06	0,00
5.2.	821 300	Nabavka opreme	90.000	0		90.000	81.835	90,93	0,04	0,04
5.3.	821 500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	174.000	-17.400		156.600	18.491	11,81	0,08	0,01
5.4.	821 600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0			0	0	0,00	0,00	0,00
IV	600 000	Tekuća rezerva	863.006		-863.006	0			0,00	0,00

12. REALIZACIJA DATIH PREPORUKA INTERNE REVIZIJE PO REVIDIRANIM SEGMENTIMA POSLOVNIH PROCESA U 2013.GODINI

Svi izvještaji o obavljenim internim revizijama toku 2013.godine bili su predmet razmatranja od strane rukovodioca Zavoda, te je izvršeno konačno usaglašavanje nalaza i preporuka iznijetih u pojedinačnim izvještajima.

Sve preporuke Tima za reviziju su prihvaćene od strane rukovodioca Zavoda, te su za sve dogovorene adekvatne mjere u cilju njihove realizacije.

U skladu sa članom 17. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine, rukovodilac interne revizije prati realizaciju datih preporuka po izvještaju o internoj reviziji, o čemu će – ne kasnije od 6 mjeseci od izdavanja godišnjeg izvještaja, sačiniti Izvještaj o naknadnom pregledu.

Izvještaj o naknadnom pregledu bit će dostavljen rukovodiocu Zavoda i Upravnom odboru kao organu upravljanja, a na zahtjev će biti dostavljen i organima zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti i Uredu za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Kroz sve pojedinačne izvještaje o internim revizijama, Tim za reviziju je ukazivao na potrebu usaglašavanja internih akata (naročito Administrativnih procedura) sa važećim propisima i stvarnim potrebama.

Iz tog razloga od strane direktora Zavoda formirane su radne grupe – komisije sa zadatkom da u narednom periodu izvrše reviziju i usaglašavanje svih internih akata Zavoda (pravilnika i procedura), a čime bi se u značajnom dijelu realizovale i preporuke Tima za reviziju date u izvještajima o obavljenoj internoj reviziji Zavoda.

Broj: 01-37-56-3/14

U Tuzli, dana 20.02.2014.godine

Izvještaj sačinili zaposlenici Tima za reviziju

Selma Delić, dipl.ecc
Glavni revizor

Mr.sci Šehzada Salihbašić, dipl.ecc
Revizor

Samir Buljubašić, dipl.ecc
Revizor